PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК VII ЧЕРВЕНЬ — JUNE, 1966 ЧИСЛО 6

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК VII
Ч. 6

ЧЕРВЕНЬ, 1966
Виходить раз у місяць

Видає

Союз Українок Канади

Редагує Редакційна Колегія

Наталя Когуська — редакторка, Анна Токарик — голова Союзу, Ольга Войценко, Савеля Стечишин, Тоня Горохович, др. Ганна Янішевська, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

JUNE, 1966 VOL. VII
Monthly Publication No. 6

Published by

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

Edited by Editorial Committee

Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $4.00
Subscription in other countries 4.50
Single copy ..... .50

Address:
PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці — піяністка Люба Слюзар-Бавер

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи. Дописи, які поміщуються в інших часописах, редакція містити не обіцює — уникаємо повторювання.

Не поміщені рукописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначенним застереженням.

В ЦІМ ЧИСЛІ

І. Франко — Блаженний муж 1
Іван Франко ідеал людини-провідника 1
Л. Лугова — Мистецький вечір 3
Пров. Екзек. Союзу — Заходи в справі позаочних курсів 5
Виховкі пляни і поекти ОУПК. 6
І. Франко — Земле, моя всеплодющая мати 7
І. Франко — Маленький хутір серед лук і нив 7
Ольга Соневицька — На вечорі Лесі Лисак у Ню Йорку 8
Леся Лисак — Корнелія — мати Гракхів 9
Олександра Черненко — Акваpеля 9
Євген Онацький — Світ потребує тебе 10
Іван Франко — „Вільгельм Телль" 11
Lilia Dawydowych — Ivan Franko 15
„К С" — Ентузіязм століття охоплює Канаду 17
Л. Лугова — ювілей заслуженої громадянки 18
П. — Заслужене ушанування 19
Відділ для дітей 20
Громадська і родинна хроніка 22
Річні звіти відділів 25
Домашнє господарство 32
Анастасія Буряник 32
Праця, за яку ми вдячні 35

НОВІ ВИДАННЯ

Євген Онацький — **З чужого поля.** Збірка перекладів ріжних авторів. Видання Українсько-Американської Видавничої Спілки в Чікаго, ЗДА. Стор. 144. Рік видання 1965.

Збірка перекладів проф. Євгена Онацького заслуговує на окрему увагу. І ніхто, здається, не міг би краще окреслити її, як сам перекладач. І тому ми дозволили собі для ознайомлення навести думку автора з передмови цього видання.

„Читач знайде в цій збірці і реалістичні оповідання, і автобіографічні сповіді, і символічні візії, і пригодницькі новелі і навіть сатири та гуморески.

„Дехто з авторів перекладених творів має славне у всьому світі ім'я, відзначене нобелівською нагородою а дехто українському читачеві навіть зовсім невідомий.

„І все ж об'єднує їх одне спільне: все вони мають ідеалістичну підоснову і літературно-естетичну форму і виховно-етичне спрямування"...

В збірку входять ріжні по національности автори — англійці, аргентіно-еспанці, італійці, американці та три оповідання автора-перекладача Євгена Онацького.

В сьогоднішніх часах поспіху, такі короткі нариси, оповідання, або й гуморески є більш сприємливі, як довгі романи. Але найбільша цінність цієї збірки, лежать в тім, що кожна річ надихана такою своєрідною філософією, красою, змістом життя, що полишає на читачеві глибоке враження.

Ось славний італійський письменник Едмондо де Аміціс каже: ....„Люблю Тебе, країно моя свята! І присягаюся Тобі любити всіх синів Твоїх, як братів; шанувати великою пошаною і Твоїх великих діячів живих, і Твоїх великих мерців"...

Привечення гідне уваги...

Всіх оповідань у книжці є 26.

Програма — На роковини Івана Франка. Видання Товариства Українців Самостійників. Упорядкували — академічну частину — Іван Боднарчук, музичну — Макар Сушко. Торонто — 1966 р.

Програма виготовлення для улаштування святкувань роковин великого Каменяра на місцях. Складається з передмови видавництва, „Слово про І. Франка" — реферат, "Ivan Franko" в англійській мові. Вибір поетичних творів Франка для деклямацій і художнього читання. Музична частина включає хорові і сольові пісні, головно слова І. Франка, а музика ріжних добрих композиторів. Програма дуже добре виготовлена, точки дібрані і стане великою поміччю на місцях в улаштуванні роковин Івана Франка. Коштує 2 дол. Замовляти в централі СУС на адресу:

Ukrainian Self-Reliance League of Canada
651 Spadina Ave. Toronto 4, Ontario.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК VII ЧЕРВЕНЬ, 1966. Ч. 6

Іван Франко – ідеал людини – провідника

У 50-ЛІТТЯ З ДНЯ СМЕРТИ

„...Я син народа,
що вгору йде, хоч був запертий в льох.
Мій поклик: праця, боротьба, свобода..."

В буднях нашого бурхливого життя, в днях нашого перебування і розсіяння по світі, в днях, коли шукаємо точки опору для нашого змученого серця, коли спрагнені ідеалу людини-провідника, який був би прикладом для тих, що прирікли не сходити з громадського шляху, повертаємо наші очі до безсмертного Івана Франка, до того сина народу, „що вгору йде".

Цього року припадає 50-ліття від дня його смерти, а разом з тим це 110 років з дня його народження. Українське громадянство у вільному світі готується урочисто відмітити цю дату. І хоч здавалось би, що дата смерти, похорону, це дата сумної події, яку з болем переживав 50 років тому український нарід по обидвох боках кордону розмежованої України, то саме відмічування, наближає нас до Франка. Це,

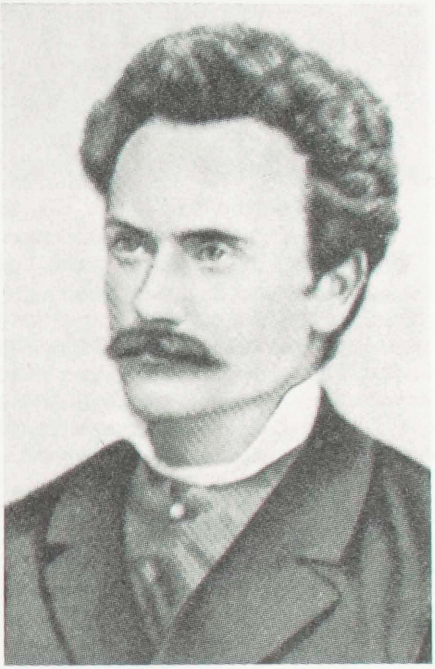

Іван Франко. Фото 1890 р.

наче воскресіння його пророчого слова, його великої віри у свою українську правду, це його:

„Не пора, не пора,
Москалеві, ляхові служить..."

відзивається таким розпучливим криком сьогодні і б'є в обличчя тих, що тому москалеві служать...

Відмічує ту дату сьогодні й український нарід в Україні, але там вона відбувається під пильним доглядом „старшого брата", прищеплюючи Франкові, синові українського народу, доктрини марксистської ідеології та намагаючись підтягнути всю поетову творчу працю під партійну лінію комуністичної партії, що панує сьогодні в Україні.

Іван Франко! Борець за право людини і свободу народу. Це многогранний талант, якого трудно було б утотожнювати в якійсь одній формі його творчости: він такий же великий

Іван Франко

Блаженний муж, що йде на суд неправих

Блаженний муж, що йде на суд неправих
І там за правду голос свій підносить,
Що безтурботно в сонмищах лукавих
Заціплії сумління їх термосить.

Блаженний муж, що в хвилях занепаду,
Коли заглухне й найчуткіша совість,
Хоч диким криком збуджує громаду,
І правду й щирість відкрива, як новість.

Блаженний муж, що серед гвалту й гуку
Стоїть, як дуб посеред бур і грому,
На згоду з підлістю не простягає руку,
Волить зломитися, ніж поклониться злому.

Блаженний муж, кого за теє лають,
Кленут і гонять, і поб'ють камінням;
Вони ж самі його тріюмф підготовляють,
Самі своїм осудяться сумлінням.

Блаженні всі, котрі не знали годі,
Коли о правду й справедливість ходить:
Хоч пам'ять їх загине у народі,
Та кров їх кров людства ублагородить.

поет, як і письменник-прозаїк, він такий же великий публіцист, як і науковець, він великий гуманіст, людина великого серця, гострого розуму і невтомний трудівник на широкій занедбаній громадській ниві.

Коли повертаємо до нього наші очі, бажаючи уявити його постать, то раз бачимо його в образі Мойсея, з жезлом провідника, що веде народ через чагарники, пустині до обітованої волі, то знов з'являється він нам в постаті каменяра, який з джаґаном в руках розбиває скалу темноти, духового убожества і народної байдужности до свого національного „я" та мостить шлях грядучим поколінням до свободи.

Бо таким він був — був одним і другим, бо таким він є сьогодні — безсмертним провідником і каменярем, що йде поруч тих, що не сходять з громадського шляху, що понесли у широкий світ його думку і його слово.

Бо в житті кожного народу, особливо тоді, коли приходить історичний залом, або духовий занепад, з'являються провідні одиниці, які своїм світоглядом, зрушують застарілі форми суспільного ладу і на це місце пропонують інші, кращі, чи радше висловитись, засуджують зло, проповідуючи вселюдські ідеали.

Ольга Франко — дружина поета.
Портрет — К. Антонович.

До пантеону таких одиниць належить Іван Франко. Доля хотіла дати його тому народові, який століттями борикається в путах чужого панування, народові, якого історичні дороги і шляхи такі поперехрещувані, такі повні ускладнень і конфліктів, що він дуже часто розгублюється. Зневолений, збаламучений, утомлений довголітніми терпіннями, перестає вірити самий собі. Таким побачив свій народ Іван Франко і таким його вивів у своїй великій поемі „Мойсей".

„Народе мій, замучений, розбитий,
Мов паралітик той на роздорожжу,
Людським презирством, ніби струпом вкритий!
Твоїм будущим душу я тривожу
Від сорому, який нащадків пізніх
Палитиме, заснути я не можу..."

У своїй автобіографії „Дещо про себе самого", Іван Франко каже:

„Я син українського селянина, вигодуваний чорним селянським хлібом, працею твердих селянських рук, почуваю обов'язок панщиною всього життя, відробити ті шеляги, які видала селянська рука на те, щоб я міг видряпатись на висоту, де видно світло, де пахне воля, де ясніють вселюдські ідеали. Мій руський (читай український, Н.К.) патріотизм — то не сентимент, не національна гордість, то тяжке ярмо, покладене долею на мої плечі. Я можу здригатися, можу стиха проклинати долю, що поклала мені на плечі це ярмо, але скинути його не можу, іншої батьківщини шукати не можу, бо став би підлим перед власним сумлінням. І коли що полегшує мені нести це ярмо, так це те, що бачу, як руський народ, хоч він гноблений, затемнюваний і деморалізований довгі віки, хоч і сьогодні він бідний, недолугий і непорадний, все таки поволі підноситься, відчуває в щораз ширших масах жадобу світла, правди та справедливости й до них шукає шляхів. Отже варто працювати для цього народу й ніяка праця не піде намарно."

Хоч ці слова говорила людина сповнена посвяти, людина ідеаліст, то все таки ми чуємо в тій мові голос наболілої душі провідника. Це був час, коли з-під грузу і руїн панщизняної неволі, почали проростати парости національної свідомости, коли рідне письменство почало розквітати і коли збунтована довгим насиллям українська душа, намагалась скинути з себе пута чужого панування. І доля власне схотіла, щоб Франко став речником того народнього гніву, щоб все горе — моральне і фізичне, що його зазнавав український нарід знайшли собі місце в його гарячім серці.

Мистецький вечір Люби Слюзар-Бавер і Г. Бавера в Монтреалі

Вечір 27-го березня, 1966 р. остане назавжди в пам'яті цих ,що були присутні на гостинному виступі пані Люби Слюзар-Бавер, піяністки й її чоловіка п. Г. Бавера, скрипаля.

Музичний вечір був улаштований жіночим товариством „Доньки України" в залі Собору Св. Софії під заголовком „Весняний Чай". Провід цього товариства спочиває цього року в руках пані Галі Синишин, а головою комітету по улаштуванню весняного чаю була пані Маруся Текела.

Перед мистецькою програмою відчитала цього вечора пані Стефа Головач в українській і англійській мовах короткий життєпис мистців. І так: пані Люба Слюзар, це донька всеч. о. Володимира і пані Леонії. Побачила вона світ в Монтреалі і вже від малої дівчинки проявляла великий хист до музики, який одідичила по своїому батькові о. Володимирові. В дитячих і юнацьких роках виростала пані Люба під дбалою опікою своєї ніжної і завсіди ласкавої матері, яка цю ніжність зуміла передати своїй донечці. Батьківський культурний дім і його довкілля мали великий вплив на формування характеру будучої піяністки.

Люба Слюзар-Бавер

До школи ходила пані Люба в Монтреалі. Середню школу покінчила в „Монтреал Гайскул", а на Мек-Ґил університеті, одержала ступінь „Бакалавраta в Музиці". Закінчила також Провінціяльну Квебекську Консерваторію з відзначенням і одержала т. зв. „Першу Нагороду". Свої дальші студії продовжувала в ЗДА в місті Рочестер в тамошній „Скул оф Мюзік". Пізніше виїжджає до Відня і там бере лекції на піяно у Бруно Зайделгофера, визначного професора Віденської консерваторії. По закінченні цих студій була прийнята о д и н о к а з Канади на дальші студії піяно до славного італійського професора Бенедетті Майкеланджело, одного з найславніших учителів світа на піяно.

Повернувши у рідне місто Монтреал, виступає тут як артистка в телевізійних і радіових передачах на станції Сі-Бі-Сі, як також працює як спеціялістка музики у монтреальських школах і при Консерваторії Мек-Ґил університету. Під цю пору вона є на становищі музичного супервайзера 14-ох шкіл у місті Ґвелф в провінції Онтаріо. Вона є також дуже здібним дириґентом хорів. На музичному фестівалі улаштованому у місті Ґвелф керувала вона хором, в якім було 350 шкільних дітей. З вдачі вона лагідна і ніжна, працьовита і послідовна. Інакше ми не могли б накреслити її силюетки, бо це молода людина, яка здобула у своїому юному віці таку велику музичну освіту і становище.

Цього вечора, 27-го березня, ми її бачили як знамениту акомпаньяторку до сольової гри на скрипці свому чоловікові п. Г. Баверові, але я мала щастя слухати пані Любу в Монтреалі не тільки як акомпаньяторку, але в її сольових ви-

---

Життєвий шлях Івана Франка, це велика повість, це дороги „блукання його" Мойсея, що сорок років вів свій нарід до обітованої землі. Син коваля з села Нагуєвичів, Дрогобицького повіту, він від малих літ пізнав тверде життя, але настільки був щасливий, що вдалось йому покінчити школи — народню, гімназію й університет. От же був освіченою людиною, тому бачив далеко більше як інші. Писати почав ще в ранній молодості, будучи студентом гімназії. Друкував свої написані праці по журналах, а скінчивши освіту, став одним з працівників пера і ним залишився до самої смерті.

За свої вільно висловлені думки, за оборону прав свого народу був кілька разів арештований: сидів в тюрмі, а виходивши на волю, не кидав ані пера, ані своїх не зрікався думок.

І. Франка, як людину характеризують ось такі його власні слова, які він між іншими виголосив на своїм ювілейнім святі 1898 році:

„Головну вагу клав я завсіди на здобування загальнолюдських прав, бо знав, що народ, здобуваючи собі загальнолюдські права, тим самим здобуває собі й національні права. І сам я в усій своїй діяльности бажав бути не поетом, не вченим, не публіцистом, а поперед усього людиною."

ступах гри на піяно, де в кожному музичному творі, вона крім великої техніки, проявляла свою душу та своє переживання даного музичного твору. Про це свідчить її ніжна гра творів Шопена ,виконання яких не легко дається кожному піяністові з правдивим музичним відчуттям. Вона цікавиться і модерними композиціями, які радо виконує на концертах.

Ганс Бавер, чоловік пані Люби, походить зі старої музичної родини з Відня. Про себе сам оповідає, що гру на скрипці почав вже на п'ятому році свого життя. Свої музичні студії покінчив при Віденській Державній Музичній Академії. Опісля виїхав до ЗДА і в Нью Йорку продовжував свої музичні студії в т. зв. „Джуліард Скул оф Мюзік". Як соліст виступав він вже у Відні з симфонічною оркестрою. Був концертмайстром в Австрії і Швайцарії. Минулого року виступав як гість диригент в Лондоні, Англія, з Роял фільгармонік Оркестрою та в Мадріді, Еспанії, де також мав дуже успішний виступ. На терені Канади був диригентом симфонічних оркестр у Гвелф і Етобікок, в провінції Онтаріо. Занимав також становище директора музики при університеті в Ватерльо та диригував кілька разів оркестрою Сі-Бі-Сі в Торонто. Коли раптова смерть забрала в Торонті Гайнца Унгара, одного із славних музичних диригентів, на його місце покликано Ганса Бавера, щоб він докінчив розпочату працю Унгара, який награвав на плівку симфонію Малера. Торонтонська газета „Гловб енд Мейл" під датою 27-го лютого, 1965 р. писала:

Ганс Бавер

„На нашу думку, годі було знайти іншого диригента, який був би так обзнайомлений з музикою Малера, щоб прямо через ніч прийняти на себе цей визов. Торонтонська оркестра прийняла цей визов і вив'язалася з нього під управою нового диригента — Ганса Бавера з надзвичайно добрим результатом."

Програма концертового виступу була слідуюча:

Соната — А-мажор — Вівальді; — Соната — — Джі-мажор — Моцарта; Соната — А-мажор — Брамса; Романс — Винявського; Сисіліян — Марія Тереса ван Парадіс; Лібеслайд і Мелодія — Фріц Крайслер; Козачок, і Янічок — Романа Придаткевича; Українська Думка і Спомини з Гір — Безкоровайного; а, як наддаток — Шини Роз Марі — Фріца Крайслера і Сонце Низенько — Лисенка.

Публіка наче зачарована слухала гри так чудово зіграних артистів і за кожним виступом нагороджувала їх гучними оплесками, а вже таки найбільше за твори українських композиторів. По кілька разів прийшлося вже таки дуже втомленим мистцям грати наддатки. Вирізнюю тут музичний твір Безкоровайного „Спомини з гір". Здавалось, що то вже не гра скрипки, а якась чародійна пісня, що здіймається до небесних висот і лунає тужливо по залі, то знова веселими каскадами спадає, як води в Карпатах в Черемоші і ніжними нюансами затихає в просторах. Нехай жаліють ті, що не чули такої рідкісної музичної насолоди, якою нас обдарили цього вечора піяністка Люба й її чоловік Ганс Бавер. Дай Боже, щоб ми ще не раз їх почули в Монтреалі. А, за високо мистецький вечір, щира подяка жіночому товариству „Доньки України" і нашим артистам Любі і Гансові Баверам — від усіх присутніх.

Дорога мистецька є важка. Це безперестанна праця і праця та відречення відпочинку. Ми віримо, що перед панством Баверами стелиться світла музична дорога в майбутньому. Вони розуміють себе, бо їхнє життя з вищими ідеалами, красою музичного мистецтва є відмінним від звичайних буднів, тому їм легше працювати і віддатися справжньому мистецтву, якого вони подиву гідні.

Крім музичного вечора відбулося надзвичайно вдале і культурне прийняття, за що треба подякувати кулінарним здібностям пань з комітету, які улаштували для нас цю, не абияку під кожним взглядом, велику приємність.

Лідія Лугова.

ЗАХОДИ В СПРАВІ ПОЗАОЧНИХ КУРСІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В МАНІТОБІ

При кінці лютого цього року зорганізувалося у Вінніпезі товариство українських учителів та науковців під назвою Український Відділ Товариства Модерних Мов Манітоби (Ukrainian Chapter Manitoba Modern Language Association). По суті речі цей Український Відділ є складовою частиною Товариства Модерних Мов, що входить в склад „Менітоба Тічерс Сосаєті". Отже Український Відділ має признання станового Товариства Учителів Манітоби.

Головним завданням Українського Відділу є сприяти й допомагати рідному шкільництву та різними способами підсилювати навчання української мови в державних школах Манітоби.

На шляху розвою української мови, як навчального предмету в Вищих Школах, зустрічаємо чимало різних труднощів. В декотрих школах бракує кваліфікованих учителів; в інших немає достатнього числа студентів, щоб можна створити клясу. Одначе є поважне число поодиноких студентів, які бажали б вивчати українську мову, як вибраний предмет. Це ускладнення відноситься не лише до української мови, але до інших виборних предметів в IX, X, XI і XII клясах. Наприклад, щоб уможливити учням побирати науку латинської, французької і німецької мови та інших предметів, яких дивізійні Вищі Школи не дають у своїх програмах навчання, Департамент Освіти знайшов вихід шляхом Позаочних Курсів. Школи позаочних курсів сильно розвинені в усіх провінціях Канади й Сполучених Штатах Америки. В Манітобі поверх 2,500 студентів записані на різні позаочні курси, приготовані учителями Кореспонденційного Відділу. За кілька долярів студент отримує обширно виготовлені лекції, різні пояснення та всю услугу, пов'язану з іспитами й врученням свідоцтв.

Ми свято переконані, що Позаочні Курси дуже стали б у пригоді тим студентам, які бажають вивчати українську мову, але не мають на це змоги з різних причин. Ми віримо, що такі курси помогли б дати можливість здобути кредити в IX—XII клясах в українській мові й підготовити себе до вищих наук в українознавстві. Знаємо з досвіду, що багатьом учителям і учителькам Рідних Шкіл було б бажаним підсилити своє знання мови та літератури такими позаочними курсами.

За ближчими інформаціями зголошуватись:

Miss T. Hawrysyshyn, President
MAN. PROV. EXEC., U.W.A.C.
23B—191 Cathedral Ave., Winnipeg 4, Man.

Заплянована конференція складових організацій СУС

Союз Українок Канади робить підготовку до краєвої конференції, яка має відбутись у Торонто в днях 11 і 12 червня ц. р. Участь в цій конференції візьмуть: члени центральних управ складових організацій СУС, голови, або відпоручники провінціяльних екзекутив. Одною з головних справ на нарадах буде питання чергового всеканадійського з'їзду, його програми та інші біжучі справи СУС.

Окремі наради Союзу Українок Канади відбудуться 12 червня в неділю.

Назначено дату Світового Конґресу Вільних Українців

На нарадах Підготовчого Комітету ПАУК, що відбулись у Торонті в днях 15 і 16 квітня 1966 року, вирішено остаточну дату і місце Світового Конґресу Вільних Українців. Конґрес відбудеться в Ню Йорку в м. листопаді 1967 року.

В тих нарадах взяли участь представники Канади, ЗДА і Бразілії — члени Організаційної та Програмової Комісії. Учасники нарад обговорили предложений проєкт програми, над яким відбувались річеві дискусії і рекомендувані доповнення.

Згідно з рішенням нарад Підготовчого Комітету на Конґресі мають виступити лише три доповідачі — Злучені Держави Америки, Канада і Бразілія.

У зв'язку з проєктами і плянами Світового Конґресу, на відтінку зорганізованого жіноцтва дуже тихо. В нарадах в Торонті взяли участь дві репрезентантки жіноцтва — Олена Лотоцька з Америки і Ганна Ганьківська з Канади.

СПРОСТОВАННЯ

Спростовуємо помилку, яка зайшла в описі Свята Героїнь, яке відбулося в дню 14 лютого б. р., з рамени Союзу Українок відділ св. кн. Ольги, Торонто, „Промінь" ч. 5. стор. 7.

Головувала і провадила зборами не пані добродійка Фотій, яка прочитала молитву, а містоголова пані Доця Телюк.

Василина Завадська

Виховні пляни і проєкти ОУПК.

Щоб познайомити більш докладно наших читачок про працю Об'єднання Українських Педагогів Канади, якого головний осідок знаходиться в Торонті, та створених виховних комісій, подаємо звідомлення голови Ради Дошкілля п. К. Палїїв.

Праця ОУПК та його комісій є дуже важлива під сугасну пору у цілій виховальній системі дошкілля, рідномовного шкільництва, українських і позаочних шкіл та ін.

Текст інформативного звідомлення п. К. Палїїв:

Буде доцільно подати причину постання Комісії УВС (Українська Виховна Система — поясн. ред. „Променя"). В початках приїзду перших українських поселенців на південно-американський континент своєрідний актив „вихователів" формувався самочинно з рядів ідейніших поселенців і старався інтуїтивно охопити молоде українське покоління певним культурно-освітнім пляном з ціллю зберегти його при українських громадах. З перспективи часу, доступних джерел, як теж із нашого досвіду ми можемо мати для цих починів і пізнішої їхньої праці тільки велике признання. Сучасність вимагає вже трохи іншого підходу до розв'язки цієї виховно-освітньої проблеми. Добре передуманий плян мусить бути спертий на глибшій аналізі нашої дотеперішньої виховної політики. Кидання трафаретних патріотичних директив для батьків чи молодого покоління у пресі чи на святкових маніфестаціях вже далеко не вистачає.

Ось декілька важливіших аспектів цієї проблеми:

а) характер української етнічної групи впродовж 75-літнього поселення помітно міняється (заробіткова еміґрація поповнюється еміґрацією по І-ій світовій війні, відтак по ІІ-ій),

б) відношення до материка чи радше ситуація в Україні впродовж того часу теж улягає виликим змінам,

в) українська група поселенців поповнюється новими, тут народженими поколіннями, які завдяки сназі своїх українських батьків дійшли до інтеліґентсько-професійного стану і яким форми та методи дотогочасних виховно-освітніх зусиль не надто підходять. Як можемо коротко схарактеризувати цей відтинок нашого життя?

Завдяки зусиллю ідейних і жертовних українських поселенців і уродженців північно-американський терен покриває сьогодні густа мережа українських культурно-освітніх установ різного, а подекуди подібного типу, які велику увагу віддають українським школам. Одночасно мусимо бути свідомі того, що все таки про українські школи як систему шкільництва говорити не можемо.

Діють теж різні молодіжні організації, об'єднання, але про скоординовану пляновість, потрібні для забезпечення виховного успіху, говорити теж не можемо. Щоправда проблеми зв'язані з тим відтинком активізують громадську думку, на різних зборах ведуться довгі дискусії на такі прерізні теми: „потреби і конечність асиміляції", „конечність духової і культурної „метаморфози" в ім'я реальних вимог життя", „шкідливість асиміляції для духової рівноваги", „конечність збереження духових і культурних атрибутів українських людей у діяспорі" і т. п.

Зрозуміло, що саме ці проблеми мусіли займати увагу теж і наших педагогів, які на своїх щорічних конференціях в Торонті, побіч практичних питань, почали розглядати підставові світоглядові проблеми.

І так на педагогічній конференції в 1958 р. покликано до життя окрему комісію, якій доручено виготовити проєкт української виховної системи у вільному світі, себто проєкт для скоординування виховної дії усіх чинників, які мають вплив на виховання молодого покоління. До тієї комісії увійшли теж делеґати Шкільної Ради УККА.

Комісія УВС виготовила схему проєкту УВС і розіслала його всім крайовим громадським централям, а до співпраці над поодинокими розділами схеми притягнула ряд визначних співробітників.

Приймаючи в основу своєї праці, що свідома й повновартна етнічна група є носієм і творцем своєї етнічної культури як рефлексу свого духового життя, президія комісії УВС запляновала й відбула „сесію для справ української культури", на якій під різними аспектами розглянено ролю української культури у вихованню.

Висновки цієї сесії зібрано у т. зв. „ствердженнях", які появилися у всій нашій пресі і які стали підставою для дальших праць над проєктом УВС. Бо за словами проф. К. Біди,

члена нашої комісії, щоб культурна діяльність могла відограти свою ролю у вихованні чергових поколінь, вона мусить бути доцільно організована, серйозна, солідна, клясична. Велику шкоду приносить дилетантство. Крім того, якщо культурну діяльність організується тільки під кутом розваги й обмежується її вузькими рамами тієї чи іншої організації, парохії, групи, створюється пригожий ґрунт для розвитку „ґетта", в якому ні продуктивна й ширше закроєна громадська культурна праця, ні далекосягле плянування з увагою на загальноукраїнські потреби неможливі. Помічуємо теж тенденції обмежування виявів української культури фолкльорними елементами, що створює у зародку фальшиву ідею української культури в загальному.

Текст „стверджень сесії культури" пересланo Вих-дослідному Комітетові. Далі комісія УВС започаткувала розгляд навчальних і виховних плянів і програм. Для тої цілі наша комісія з'організувала чергову „сесію для справ українського дошкілля" (квітень 1965 р.). В часі підготови цієї сесії до співпраці з комісією УВС приступила Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). У висліді цієї сесії створено Раду Дошкілля, завданням якої є ініціятива і поміч при організації українських дошкільних установ.

У підготові є чергові дві сесії для справ українських молодіжних рухів і жіночих організацій, конкретніше для з'ясування їхньої ролі в УВС.

Комісія УВС дбає постійно про те, щоб висліди праць сесій пропаґувати серед ширшого загалу, тому й публікує деякі важливіші доповіді окремими відбитками (їх теж переслано Вих-досл. Комітетові.

Сподіваємося, що проєкт УВС буде готовий ще перед скликанням Світового Конґресу Вільних Українців і буде пересланий всім централям українського церковного і громадського життя до розгляду.

★

КОМУНІКАТ

1. Головна Управа Об'єднання Українських Педагогів Канади подає до відома, що під сучасну пору Комісії для виготовлення проєкту Української Виховної Системи патронують такі установи: Об'єднання ОУПК — член К.У. Канади, Шкільна Рада УККАмерики, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій і Українська Центральна Шкільна Рада Австралії.

2. Президія Комісії УВС повідомляє, що Рада Дошкілля створена при названій комісії в травні 1965 р. в Торонті, під час Сесії для справ українського дошкілля, до якої увійшли представники українських крайових громадських централь уконституувалася так: голова — К. Паліїв, Торонто, заступник голови — Мґр. І. Пенська, Філядельфія, секретар — М. Мельник, Торонто.

Представники країв: Австралія — пані О. Фітьо, Маклід, Англія — пані У. Андрущенко, Лестер, Канада — пані М. Завадівська, Торонто, Німеччина — пані О. Яримович, Мюнхен, США — пані мґр. І. Пеленська, Філядельфія.

За Президію Комісії УВС:

З. Зелений, голова **К. Паліїв, секретар**

Іван Франко

Земле, моя всеплодющая мати

Земле, моя всеплодная мати,
Сили, що в твоїй живе глибині,
Краплю, щоб в бою сильніше стояти,
Дай і мені!

Дай теплоти, що розширює груди,
Чистить чуття і відновляє кров.
Що до людей безграничную будить
Чисту любов!

Дай і огню, щоб ним слово палити,
Душі стрясать громовую дай власть,
Правді служити, неправду палити
Вічну дай страсть!

Силу рукам дай, щоб пута ламати,
Ясність думкам — в серце кривди влучать,
Дай працювать, працювать, працювати,
В праці сконать!

Іван Франко

Маленький хутір серед лук і нив

Маленький хутір серед лук і нив
на горбику над річкою шумною, —
от там я в простій хлопській хаті жив,
і самота і сум жили зо мною.

Із трьох боків поля ті обмежив
могутній ліс зеленою стіною,
і шумом серцю він на сон дзвонив,
і сум по травах розносив луною.

Він тяг мене в свою таємну тінь,
і свіжий подих віщував розраду,
і листя знай мені шептало: „Скинь

із серця всі згадки про звабу й зраду!
Природі мамі до грудей прилинь
і тут знайдеш нову, святу принаду."

Ольга Соневицька

НА ВЕЧОРІ ЛЕСІ ЛИСАК У НЮ ЙОРКУ

Авторський вечір журналістки — гості з Бофало заповнив залю по береги. Щоправда, я прийшла трішки пізніше, але на моє щастя також початок вечора припізнився.

— Ще піду, привітаю Лесю — кажу до своїх сусідів при столі.

— А що, ви її знаєте?

— Чому ж би ні? Ви також її знаєте, я певна того.

— Ні, на жаль я не мала тої приємности...

— А нариси, ессеї її читали? Правда?

— Це перше, що роблю, отримавши газету...

— Отже ви всі, що читаєте її речі, — кажу, —добре її знаєте. Вона така, як і її писання: ніжна, етерична, лагідна, з легкою усмішкою тремтливою любов'ю до минулого, до нашої рідної землі, до традиції. А її статті заспокійні, бальзамічні, ніби найкращий лік. Коротко, вони такі оксамитні..

Але саме до пульту підходить тендітна жінка з русявим волоссям.

— Будьмо знайомі, — каже, — а по закінченні програми напевно будемо приятелями...

Цілий вечір радувала нас своїми нарисами, ми всім єством слідкували за її словами, а я вже не знала, чи слухати змісту, чи слухати мистецького читання, чи слухати, що вона читає, чи слухати, як вона читає.

— Вже кінець програми? — запитала моя сусідка, коли авторка сіла собі оподалік і закурила папіроску. — Яка шкода!

Леся скінчила читати, але образки її нарисів ще довго-довго ширяли над нами.

— Вона прекрасно читає свої твори. Це дуже рідке явище, щоб автор, що добре пише, також добре читав. Але Господь дав їй такий талант. Добре, що його віднайшли і дали нам, читачам і слухачам, змогу ним насолоджуватись... — Така була критика публіки.

Підходжу до ніжної білявої жінки.

— Позвольте стиснути вашу дрібну долоню, дорога пані. Слава Богу, що ви з нами. А то такий страх огорнув нас усіх, приклонників вашого таланту, коли ви попали в ту небезпечну автову катастрофу. Я особисто дуже прикро пережила ту вістку, прочитавши її в газеті. І от подумайте, який приснився мені сон тієї ночі...

...Провесна... Сніг ще де-не-де лежить по ровах, болото на сільській вулиці розкислося надобре. Попід паркан вже трохи притоптаною стежкою йде, тримаючися цупко частоколу, жіноча постать, закутана хусткою. Дивлюся за жінкою через вікно. От, один кілок з огорожі хитається... Ой, аби хоч не відірвався, бо тоді вона стратить рівновагу і впаде в розчину болота! Так хвилююся, ніби сама йду з нею вузькою стежиною...

Недалеко, на роздоріжжі росте стара верба. Вся окутана жовто-зеленим пухом. Віщує, що, не зважаючи на купи снігу по ровах, весна переможно наступає. Аби тільки жінка дійшла до тої верби, — думаю, — за нею вже стежка йде вгору, ширша і краще підсохла. Ще малий шматок, ще кілька кроків, вже близько... близенько... А тут щораз вужча стежина, вже і пліт кінчається, і ще калюжа розлилася перед самим роздоріжжям. Мені заперло дух. Чи дійде щасливо?

Обережно, нога за ногою, жінка доходить до роздоріжжя і, затримавшися хвилинку, хоче перескочити калюжу... Так, так!.. вже перескочила калюжу і всією силою обняла руками вербу.

— Ой, слава Богу! — кричу крізь сон і буджуся, облита потом...

— Що з тобою? Що тобі снилося, що так кричиш? Ми всі побудилися.

— Ну, нічого страшного... то так з радости, що жінка щасливо дійшла до верби.

— До якої верби? Яка жінка?

— Та до тої старої, кучерявої, що росте на роздоріжжі... — І я розповіла свій сон.

**
*

Прийшла пошта. Читаю, що Леся Лисак перейшла кризу і помалу вертається до здоров'я... Я радісно подумала собі: щасливо дійшла до верби на роздоріжжі і пішла широкою, сухою стежкою вгору, де обабіч доріжки показується вже перша травичка.

Леся Лисак

Корнелія – мати Ґракхів

Достойна римська матрона перейшла до історії як символ матері-громадянки, що дала своїй країні великих синів. На мармуровій плиті її гробівця вирізьблено тільки три слова, але в цих словах замикалося найвище признання: „Корнелія — мати Ґракхів".

Українська селянка Агафія — мати п'ятьох синів — ніколи не чула про матір Ґракхів. Вона була неписьменна. Проте, вона була багата на життьову мудрість, притаманну старим селянським родам, а в її постаті і поведінці було щось з гідности землі. У завжди чистій льняній сорочці, довгій по кістки темній спідниці, запасці і сніжнобілому очіпку — вона неначе пройшла крізь століття ген десь із княжої доби...

Вона говорила мало, але в її словах крилася велич простоти. Її старенька хатина з низькою стелею і малими віконечками, повними вазонів, була зразком охайности і порядку. Сорочки, які прала, були найчистіші в селі, а хліб, який пекла — найсмачніший.

Усі її п'ять синів мали освіту, а наймолодший навіть вищу. І саме її сини були тими, які розбудили національну свідомість села, а із слів „Україна" і „незалежність" зробили символ і ідею.

За часів польської займанщини в її хаті збиралась сільська молодь і до пізньої ночі читала заборонені книжки, співала заборонених пісень і снувала пляни про новий Зрив.

Коли польська поліція переводила в її хаті ревізію, штовхала її прикладами і порола багнетами подушки — вона стояла випрямлена і мовчазна, а в її очах не було страху, лиш презирство.

А коли забирали її синів до тюрми, вона не плакала і не заводила як інші селянські матері, тільки хрестила кожного сина на дорогу, а під повіками приховувала біль і сухі сльози.

Вона кожної суботи йшла пішки до міста, несучи синам одежу і харчі. А в неділі раніше за всіх приходила до церкви і била незчисленні поклони перед святими образами.

У селі казали, що вона таки випросила ласку у Бога, бо сини вернулися цілі й здорові спершу з тюрми, а опісля — з большевицького полону. Пізніше, за німецької окупації, в хаті поруч заборонених книжок, переховувались машинові пістолі й ручні ґранати.

Ночами заїздили на її подвір'я якісь вози, сторожко снувались якісь тіні, і чути було притишені розмови. Та коли сонце сходило — сліди возів уже були заметені, а як сусіди питали, хто приїжджає ночами, вона байдуже здвигала раменами, немов нічого про це не знала.

У липні сорок четвертого року, коли село горіло під фронтовим обстрілом, ми бачили її востаннє. Вона виносила з горіючої хати якісь клуночки і ховала їх у землянку. Вона була зовсім сама — її сини подалися котроїсь ночі вслід за таємничими возами... Вона була, як завжди, спокійна та мовчазна, тільки тим разом в її очах було море глухого болю...

Багато років минуло з того часу, і ми про неї нічого не чули. Але недавно прийшов лист із села. В ньому суха, лаконічна згадка: „Всі сини Агафії згинули". І більше нічого — ніяких пояснень. Вона осталась зовсім сама, на ласці невістки. Вона вже дуже старенька і дуже немічна. Її схоровані, зболілі ноги заледве доносять її до порога хати. Там вона сідає, похила й згорблена, і дивиться помряклими очима на дорогу, якою відійшли колись її сини, і на порожнє місце, де колись стояла церква.

Нема синів і нема церкви, в якій била за них поклони...

Вона молиться за них з порога своєї хати і жде, щоб відійти до них... Вона засне колись так непомітно й тихо, як жила, але ніхто не поставить на її могилі мармурової плити і не вирізьбить слів: „Агафія — мати борців".

Олександра Черненко

АКВАРЕЛЯ

Здвигнувся вгору, виструнчившись камінь.
Порізав неба простір на шматки.
Втиснув у різні форми, — в сірі рами
Блакиті шовк і сонця золоті стрічки.

Вони влітають вихром світлолицим
В крикливі вулиць і роззявлені роти,
І мурів найтемніші, сховані дільниці
На ношах світла хочуть понести.

Стирають брудні мороку плакати, —
І буднів гуркіт, метушню турбот.
Малюють вікна світлом у кімнатах,
І справгле серце тишею висот.

Нью-Йорк, червень 1964 р.

Євген Онацький

СВІТ ПОТРЕБУЄ ТЕБЕ

Якби ти знала, як світ тебе потребує, ти б певно, ставилася інакше до свого життя. Ти б, певно, більше дорожила своїм часом і не витрачала його на марнощі. Ти б, певно, думала щохвилини, як допомогти тому світові, що так тебе потребує...

Але ти не знаєш, і я хочу допомогти тобі, щоб ти допомогла світові.

Світ знаходиться в стані глибокої тривоги й нервового напруження: щодня часописи приносять апокаліптичні відомості про загрозу знищення від атомової бомби, або від московського божевільного жадання опанувати світ.

Світ потребує твоєї співпраці, щоб повернути людей до розуму і не давати їм опанувати себе божевільним утопістам, які голосять про рай на землі, а творять із неї пекло.

Світ потребує твоєї віри. Проповідь земного раю зродила ілюзії і підірвала віру в Бога. Світ потребує твоєї віри, як протиліку на атеїзм і зневіру. Якщо ти дійсно віриш в Бога, виявляй свою віру з такою щирістю, яка б здатна була влити віру і в інших.

Світ потребує твоєї терпеливости. На кожному кроці вороги духового розвою світу — створюють несамовиті речі, поширюють наклепи, підривають довір'я до гідних людей, — май терпеливість ту злобну працю повільно внешкодливлювати. З терпеливістю переможеш усякі труднощі і допоможеш світові вийти на шлях правди і спокійного розвою.

Світ потребує твоєї матеріяльної допомоги. Багато гарних проєктів залишаються невиконаними за браком матеріяльних засобів: давай їх від щирого серця, і матимеш радість задоволення виконаного доброго діла, і плекатимеш тим у собі почуття власної гідности. Бог любить, хто щиро й великодушно дає.

Світ потребує твоєї доброї волі. Коли ти випромінюєш навкруги себе добру волю, вона витворює моральну атмосферу, сприятливу громадській співпраці. Гарні думки не пропадають безслідно, вони дають гарні наслідки. Як що ти думаєш гарно про інших, і інші думатимуть гарно про тебе. Мудрий — не надмірний і не поверховий оптимізм — велика сила в кожному суспільстві...

Світ потребує твого щастя. Справжнє щастя полягає в незатьмареній докорами сумління ясності духа, що випромінює на все оточення в приязних усмішках, в привітних словах, в дрібних послугах, в усіх тих дрібних маленьких речах, що складають щоденне життя і творять атмосферу, в якій — якщо ти будеш щаслива — всім буде легко дихатися.

Так, світ потребує тебе. І як би не почувала ти себе самітною, пам'ятай, що в світі, який тебе потребує, тільки черства, еґоїстична людина може бути самітною: хиба ж може бути самітність там, де чуємо крик про поміч?

ВИЇМКОВО ГАРНИЙ ПРОЄКТ СОЮЗУ НА СТОРІЧЧЯ КАНАДИ

Слово до відділів і членства

Наближається рік 1967 — святкування Сторіччя Канади, а разом з ним зближаємось до зреалізування нашого проєкту. Союз Українок Канади обрав собі цікавий і цінний проєкт: „Образотворче мистецтво українських мистців Канади".

Конкурс був проголошений у всеканадійських мистецьких організаціях, галеріях, малярських школах і університетах. Союз Українок Канади одержує багато признань від мистців за вибір такого проєкту.

Хочемо підкреслити, що цей проєкт є виїмковий не тільки для українських жіночих організацій, але майже ніхто не мав такого мистецького проєкту в цілій Канаді.

Тепер черга за нашими відділами і членством: без фінансової піддержки всіх членкинь нашої організації, такий цінний і цікавий проєкт не зможе бути зреалізований. Комітет щиро дякує відділам і членкам, які вже вислали свої пожертви, і пригадує, що оподаткування на проєкт — $2.00 від членки, принесе українським мистцям і нашій організації широкий розголос! Тому кличемо всіх — не відкладайте на завтра — зробіть це сьогодні.

Анна Балан, голова Проєкту Союзу на Сторіччя Канади.

СПІВЧУТТЯ

Засилаю вислів глибокого співчуття засмученій родині бл. п. д-ра Бориславa Дими, який упокоївся 27 квітня 1966 р. в Дженерал Госпиталі у Вінніпезі — дружині Марії Дима, синам — Бернардові і Данилові та ближчій і дальшій родині. — Редакційна Колеґ.

Замість квітів, на свіжу могилу мого мужа, Василя, засилаю на пресовий фонд „Променя $10.00.

Марта Савчук

ІВАН ФРАНКО

„Вільгельм Телль"

I

— Як я тебе люблю, милий мій Володю, як я тебе люблю- — повторяла задихаючись молода, прекрасна дівчина, судорожно обнімаючи шию молодого чоловіка, свого нареченого.

— Але ж, Олесю, що тобі сталося, — сказав молодий чоловік, увільняючись делікатно з її гарячих обіймів, — відки тобі нараз прийшла охота...

— Хіба ж ти вже не любиш мене?

— Люблю, зірочко, і найліпшим доказом моєї любові, що через тиждень буде весілля, Але відки ж тобі тепер прийшла охота сумніватися в тім?

— Ні, ні, ні, я не сумніваюся, — пристрасно скликнула молода дівчина, — сама тінь сумніву убила б мене. Мені тільки зробилося так якось тісно, тривожно, мрачно на душі — я бажала почути від тебе гаряче, любе слово...

— Почуєш їх, серденько, почуєш, скільки воля твоя, — але тепер не пора. Бач, уже сьома доходить, твій туалет ще не скінчений, а зараз по сьомій заїде фіакр, що має завезти нас до театру на оперу. Іди ж і збирайся! А не сумнівайся про мою любов, бо це зробило б мені велику прикрість! Іди, йди!

І молодий чоловік притиснув до себе тремтячу, зворушену дівчину поцілував її гарячі, калинові уста, що так і палали бажанням розкоші, і, коли потім вона звільна, оглядаючись і зупиняючись, відійшла, почав натягати на руки чорні глянсовані рукавички.

— Володю! — сказала вона, зупиняючися в дверях.

— Що, люба? — спитав молодий чоловік, озираючися від дзеркала, перед яким почав був пробувати новий, блискучий циліндр.

— Не їдьмо нині до театру!

— А то для чого?

— Так якось! Не їдьмо! Я не хочу!

— Але як же то можна, серденько? Ложа заплачена, фіакр замовлений, а ще до того таку славну оперу грають: „Вільгельма Телля" Россіні! І яка причина, щоб ми не їхали?

— Я не можу тобі сказати причини. Але я чогось така неспокійна, тривожна, якісь такі чуття в мені підіймаються, що й сама боюся заглянути їм в очі. Не їдьмо на ту оперу!

— Ні, дитино, — противно! Музика успокоїть, уколише тебе. На такі неясні та тривожні чуття музика якраз найкращий лік.

— А як музика власне зміцнить, прояснить ті чуття?

— Але ж видумуєш, моє серце! Як же ж можна так зміняти гумор? До полудня напираєш на мене: на оперу, на оперу, відітхнути мені не даєш, поки не роздобуду білета, — а тепер, коли все готове, — тобі нараз відхочується! Ні, серденько, — додав молодий чоловік поважним, учительським тоном, — так не можна робити! Треба мати більше постійності характеру! Іди, йди і збирайся, — сама побачиш опісля, в якім славнім гуморі повернемо з опери.

Оля справді пішла, але при її відході за дверми чути було щось, мов тихеньке, несміле хлипання.

Молодий чоловік, скінчивши свою научку, обернувся знов до дзеркала і, закладаючи пенсне на ніс, тихенько процідив крізь зуби: „Бабські капризи!" Він рад був, що не уляг Олі, що поставив на своїм. Так і повинно бути! Адже ж він доктор філософії і учитель гімназіяльний, — щоб ним жінка поводила? Ні, цього не буде!

II

Цілу дорогу Оля мовчала, хоч у тій мовчанці було більше якогось тихого суму, ніж гніву. Володко тимчасом був у добрім гуморі і оповідав їй різні забавні анекдоти про автора опери Россіні, анекдоти, вичитані недавно в якімсь німецькім збірнику. Він так був занятий своїм оповіданням, що й не звертав уваги на лихе успособлення своєї нареченої.

Ввійшли до ложі. Гарячий воздух, змішаний з запахом поту і перфум, ударив на них. Театр був уже повний, оркестр якраз лагодився розпочати увертюру.

— Ну, цікавий я, чи тебе направду знудить та штука, — сказав усміхаючись Володко, подаючи Олі бінокль. Вона не приняла його, а тільки усівши, впилася очима в оркестр, який розпочав гру. Могучі, стрійні акорди потрясли цілим організмом молодої дівчини. Від першої хвилини вона чула себе мов причарованою тими тонами і не могла звести ока з одної точки. Тони поривали її, уносили з собою. Зразу їй здавалося, що пливе тихою, спокійною рікою посеред пречудових краєвидів. Над нею тепле, темноголубе небо, тихе, глибоке, без хмарочки. Сонце сипле золотим промінням додолу, не надто жарко, немов ніжно-розкішно

цілує землю-красуню. Срібною, діамантами вибиваною стяжкою простяглася тиха, могуча ріка поперек цілої країни. Її рівні береги покриті темнозеленими, цвітистими лугами, там знов шумлячими дібровами, — у віддалі синіються кришталевою стіною височенні гори, покриті вічним снігом. Зі всіх боків чути чудові пісні. Серце розширюється в Олиних грудях, б'є сильно і гармонійно, в такт загальної радості, загальної краси. Поруч неї він, її любий Володко, такий гарний, як той краєвид, такий ніжний, як те сонячне тепло, такий сердечний і милий, як ті пісні чудові... Як вона любить, як вона любить його! Але нараз тони затремтіли якось тривожно; серед загальної гармонії тут і там проривається пискливий дисонанс; чути глухі удари великого бубна, мов далекий гуркіт грому. Світло лямпи мліє, тускліє, — робиться якось душно, понуро, мов перед бурею. Розбурхана фантазія Олі чародійською силою снує нові образи. Широка ріка звужується, — грізні пошарпані скелі стісняють її. Хвиля, сперта і спінена, розбивається о кам'яні брили, що вистирчують з дна ріки. Погідне небо помрачилося. Темні хмари засіли на сніжних чолах гір і перекидаються гнівними словами громів; часом чорні їх лиця блискають огнем ненависті. Важко і тривожно робиться Олі. Вона притулюється цілою своєю істотою до свого товариша, надіється найти в нім підпору і розраду. Але який злий демон шепче їй гризливі слова його: „Дай мені спокій ,я не маю часу з тобою пеститися, мушу задачі поправляти!"

Проразливий свист почувся з оркестру. Тони клекотіли і мішалися, як вода, кипуча в невеличкім кітлі. Баси гуділи, мов громи; скрипки квилили, мов чайка над затопленим болонням; флейта свистіла, мов вітер між кручами; м'які флажеолети стогнали уривано, мов конаючий. Все тремтіло і бурлило. В Олиних очах щезло все — і амфітеатр, і блимаючі світла, і червоні обої лож, і Володко, що сидів при ній і з виразом глупого задоволення лорнетував сидячі в противній ложі панни. Вона не бачила нічого, — їй здавалося, що музика, та проймаюча, пекельна музика, погрузила її нараз у темну безодню, в якій реве, бурлить і скаженіє віковічна боротьба елементів. Вона чула себе незначною порошинкою, одним атомом серед того розбентеженого моря. Груди її хвилювались приспішено, віддих зробився скорий, нерівний, уриваний, лице покрила смертельна блідість, так що Володко, ненароком зиркнувши на неї, аж перелякався і ніжно торкнув її плече.

— Люба, що тобі? Сидиш, як сама не своя! Чи не хвора ти?

— Ах! — вилетіло з уст Олі. Вона прокинулася з магічного сну, зиркнула довкола себе, — перед її очима якраз підносилася заслона і показався пречудовий краєвид швайцарський — беріг Фірвальштадського озера під час бурі.

— Ні, мені добре, зовсім добре, — відповіла Оля, вдивляючися в чудову сцену. Гра акторів відразу, заняла її увагу — особливо ж геройська фігура Вільгельма Телля, який серед найстрашнішої бурі рятує на утлім човнику втікача Баумгартена.

— Той не скаже, що не має часу, — прошептала Оля і знов потонула у важких думах. Фігури драматичної дії пересувалися поперед її очима, мов мари, — вона чула тілько тони, чаруючі, могучі навіть тоді, коли ледво бриніли, мов пчілка між стебельцями, мов річка по дрібних камінчиках.

Тінь-тінь-тінь-тінь — капав акорд за акордом брильянтовими краплями, — і Оля почула немов подув теплого леготу весняного, немов ніжні ,тихесенькі голоси дитячі, що так глибоко, так солодко гомонять в її серці. Вона бачить себе в опрятній, чистенькій світлиці, з вікнами до сонця, з цвітучими фуксіями й азаліями на вікнах, з зеленими пачосами плющу на стінах. А срібний дитячий голосок дзвенить коло неї. А шум і гамір містовий плине мутною бурливою рікою попід вікна, не входячи до тої тихої хатини з цвітучими фуксіями та чистими, білими запонами. Тінь-тінь-тінь-тінь — ценькають ножички, блискає голка. Тиша, самота! Хочеться слово сказати до когось, хочеться почути любу відповідь! Ось до акорду прибуває новий тон, грубший, тяжчий.

— Володю, — наш Стефанко уже всміхається!

І знов злий демон шепнув гризькі слова його:

— Добре, добре! Але прошу тебе, серце, остав мене, я не маю часу, — мушу задачі поправляти!

Чого квилите так жалібно, скрипки-чарівниці?

Чого плачеш тихесенько, флейто, протягаючи свої тони, мов тоненьке павутиння жалоби понад цілою землею? Чи жаль вам того героя, що прощається зі своєю родиною, — чи, може, взагалі болить вас утрачене щастя людське? Перлові сльози градом покотилися з Олиних очей. Володко власне вітався з якимось знайомим, що в антракті зайшов до їх ложі, — і не бачив її сліз.

III

— А от що я скажу тобі, друже Володимире, — говорив знайомий до Володі в глибині ложі. — Ти знаєш, яка у нас мізерія в літературі. Пубілка з конечності хапає чужі газети літературні, бо своєї нема ніякої. Так от я задумав видавати місячник літературний. Капіталу у мене що-дещо знайдеться, терпеливості і пожертвування теж. Але все таки помочі, особливо від наших письменників, потребую. Я знаю твоє гарне перо, чи можу на тебе числити в тім ділі?

Володко похитав головою.

— Ні, друже, — сказав він. — Куди мені тепер до писання? Чоловік у школі і поза школою має таку масу праці.

— Але ж інші мають також працю, та обіцюють і мене не залишати.

— Га, може, інші мають і більше сил. А впрочім, друже мій, знаєш прецінь, що женюся.

— Ну, надіюся, що твоя пані полишить тобі настілько вільного часу, — сказав з усміхом приятель, уклоняючись Олі.

— Алеж і як ще радо! — сказала Оля.

— Коли так, — сказав неохоче Володко...

Приятель, урадований, стиснув його руку, ще раз поклонився Олі і пішов.

— Пощо ти, серденько, так не впору вирвалася? — сказав до неї Володко.

— Не впору вирвалася? Адже ж я рада б, щоб ти не покидав і літературної праці, коли маєш талант до неї.

— А, так і роби йому задармо! А що такому чоловікові? Таж я би від першого разу навіки скомпромітував усю свою кар'єру, якби тільки щось напечатав у його місячнику. Це прецінь чоловік підозрений, намаркований.

— Але ж я гадала, що він твій приятель.

— Ну, так, причіпається по старій знайомості. А не зриваю з ним, бо має остре перо, ще готов пошкодити.

— Але ж то на такий спосіб підлий чоловік! — скрикнула Оля.

— Всі вони такі! Що з ними робити?

— І як же ти можеш хоч би й про око дружити з такими людьми?

— Га, мусить чоловік! Не раз і такий до чогось здається!

Оля замовкла і знов сумно похилила голову.

IV

Велика музикальна драма ішла тимчасом дальше. Проводирі швейцарські, переконавшися, що годі довше народові зносити чужинецьку самоволю, змовляються приступити до небезпечного, але святого діла — освобождення своєї вітчизни. Серед недоступних скель, на розграниччю трьох кантонів, над озером відграється пречудово хороша і висока сцена присяги на вірність своїй країні і на загладу гнобителям. На орлиних крилах підносить музика душу слухача аж до тої підзвіздної висоти, на якій щезають усякі особисті, самолюбні забаги, на якій дух живе високими і чистими почуттями любові до загалу і посвяти. Яка переміна зробилася з Олею! Її сумне, задумане личко випогодилося, заяріло рожевим рум'янцем. Її очі блищать, її груди здіймаються високо, — їй починає робитися тісно в тій душній, гарячій атмосфері, немов серце її виросло і преться на свободу, до сильніших почувань, до кращих вражень, до великих діл посвяти й любові народові. Як вона любила в тій хвилині свій народ, як радо пішла б за нього на найбільші небезпеки, — з якою розкішшю стала б вона в крузі тих великих героїв, тих борців смілих, що там, далеко, за морем мгли і за рікою світла стояли велично і недосяжно, побравшись за робучі, могутні руки, на вершині скелистого Рітлі і перед лицем величної природи присягали радше згинути, ніж віддати край свій на поталу чужинцеві! Ох, раз тільки перебути і пережити таку хвилину, раз тільки з такими великими замислами в грудях скупатися в рожевім промінні сонця, сходячого понад ледовими горами, — раз тільки. А відтак цілий вік жити в нужді, в пониженні, в забутті, в муках або згинути з надією побіди. Як же радо вхопила б Оля таку долю, коли б яка всемогуча рука в тій хвилині подала їй!

— Володю, а я забула розпитати тебе про ті задумані віча провінціональні: будуть вони? де? коли?

— А так, перше буде 5 лютого в Тернополі, — відмовив недбало молодий чоловік, вибираючи для себе тістечко з таци, що носив хлопець-рознощик з ложі до ложі.

— Ну, а ти виступаєш на тім вічу з якимсь рефератом?

— Я? А тобі що таке, серденько? Хіба ж мені можна?

— Не можна? А то чому?

— Професорам заборонена всяка політика.

— Але ж то не будуть політичні віча. Ти собі бери якийсь науковий реферат.

— Е, серденько, все таки то для мене недобре афішуватися на таких зібраннях. Ти знаєш, на такі віча зберуться хлопи, а вони хіба ж

то знають границю між політикою і наукою? Найнауковішу річ зроблять політичною, а потому що мені скажуть звище?

— Але ж ти пречінь досі живо займався такими ділами і афішувався навіть.

— Ну, так, чоловік був молодший, нерозважний. Знаєш, серденько, той дуже добре знав життя, хто сказав, що хто до тридцяти літ віку не був революціонером, той хіба дурень: але ще більший дурень, хто по тридцятім році віку був революціонером.

Уста Олі задрижали, немов від якогось нервового болю. На серце її немов кригу леду положено. Так оце він, її молодий ідеал! Так оце той чоловік, якого вона полюбила власне за те, чого він тепер цурається, і то якраз задля неї! Але ні, він цурається своїх світлих замислів і великої праці народної не для неї, а для того, що в серці його або погас, або й ніколи не палав святий огонь любові для народа. А її він тільки ставить перед очі людські як щит, яким хоче закрити свою власну безхарактерність і трусливість! Ох, який лютий біль почуло молоде Олине серце при тій думці! Але ні, вона цього не стерпить, вона ані одної хвилини не знесе, щоб нею так поневіряв той чоловік! Огонь святого, праведного гніву запалав на Олинім личку, коли опера скінчилася і вона встала, щоб зібратися до виходу. Яким звичайним, буденним, непринадним чоловіком видався їй тепер той сам Володко, якого перший поцілунок коштував її цілої безсонної, в гаряч ковій дрожі і солодких думах проведені ночі. І як вона могла полюбити того чоловіка? Тепер це їй видалось дивним, неймовірним. І коли Володко з салоновим уклоном приступив до неї, щоб подати їй руку, вона з погордою відвернулася від нього і холодно сказала:

— Мій пане, я вас не люблю і за ваш супровід дякую.

І, відсторонивши його рішучим рухом руки, не оглядаючися, пройшла попри остовпілого Володка і бистро поспішила наперед. . .

НАЙПЕРШІ РІДНОМОВНІ ОБОВ'ЯЗКИ

1. На кожному кроці й кожної хвилини охороняй честь своєї рідної мови, як свою власну, більше того — як честь своєї нації. Хто не береже чести своєї рідної мови, той підкопує основи своєї нації.

2. Розмовляй у родині своїй тільки рідною мовою. Це принесе тобі правдиву насолоду шляхетного почуття сповнення найбільшого обов'язку щодо свого народу.

3. Хто в родині своїй розмовляє не рідною мовою, той стоїть на дорозі до мовного винародовлення, — найбільшого непрощенного гріха проти свого народу.

4. Бережи своє особове ім'я й родове прізвище в повній національній формі і ніколи не змінюй їх на чужі. Найменша тут зміна, — то вже крок до винародовлення.

5. Кожний, хто вважає себе свідомим членом свого народу, мусить пильно навчатися своєї соборної літературної мови.

6. Кожний свідомий член свого народу мусить завжди допомагати всіма приступними йому способами розвиткові культури своєї літературної мови.

7. Кожний свідомий член народу мусить добре розуміти й ширити головне рідномовне гасло: „Для одного народу — одна літературна мова й вимова, один правопис."

8. Кожний свідомий член нації мусить добре знати й виконувати рідномовні обов'язки свого народу.

9. Де б ти не жив — чи в своїм рідним краю, чи на чужині, — скрізь і завжди мусиш уживати тільки однієї соборної літературної мови й вимови, тільки одного спільного правопису. Тим ти покажеш, що ти свідомий син своєї об'єднаної нації.

10. Кожний громадянин мусить добре пам'ятати й дітей своїх того навчати, що наймиліша мова в цілому світі — то мова рідна.

11. Кожний свідомий громаяднин, живучи серед чужого народу, мусить конче вживати своєї рідної мови не тільки вдома, але й скрізь, де можливо.

12. Кожний свідомий громадянин мусить щедро підтримувати свої національні періодичні й неперіодичні видання, даючи їм цим самим змогу нормально розвиватися. Добрий стан національних видань — то могутня сила народу й забезпечення розвитку рідної мови, а висота їх накладу — то ступінь національної свідомости народу.

Митр. **Іларіон** (проф. І. Огієнко).

У третю річницю смерти моєї Дорогої і ніколи незабутної Сестри Єлисавети замість найкращих квітів, складаю на фонд журнала „Промінь" 5 долярів.

Доця Телюк, Торонто

PROMIN

Vol. VII, 6 ENGLISH SECTION June 1966

IVAN FRANKO

Commemorating the 110th anniversary of the birth of Ivan Franko and also 50th anniversary of his death. — Ed.

Ivan Franko, son of a peasant was born in Galicia in 1856. He was a bright boy. By the age of nine he could read and write in German and Polish as well as Ukrainian. From the age of ten he wrote verses and stories and collected folk songs.

At the time when Franko began his university career, the Ukrainians of Galicia were divided into two camps — old Ruthenians, who were under the influence of Russian power and culture, and the younger generation who cherished independent and nationalistic ideals and dreamed of re-establishing a separate Ukraine. This division in ideals and aspirations was strongly reflected in the University of Lviv. Franko joined the nationalistic party and remained constant to his early choice.

The keynote of his life's work was: to develop an independent national consciousness among his people, and thus inspire them to lift themselves to higher cultural, social and economic levels.

For his ideals and his activities Franko suffered greatly. He was imprisoned three times. Prison, however, could not put a stop to his never-resting industry.

In 1886 Franko met Olga Kurynzhynsko in Kiev. He married her and brought her to Lviv. At that time Franko made repeated efforts to found a journal on the European pattern, which should be national in scope and aims, and include all parties, but all his efforts were seen as useless, because of the disparities between the two parties already mentioned. Because he was faced with the necessity of earning money to support himself and his young wife, he had to renounce some of his aims, and was compelled to take a position on the staff of a Polish newspaper. He worked there from 1887 to 1897. Franko spoke of this period as his "ten years' serfdom".

However, during this decade Franko found time to write in Ukrainian in the midst of his Polish literary toil. During this time, among other things, he produced his poem "Smert Kayina (Death of Cain)".

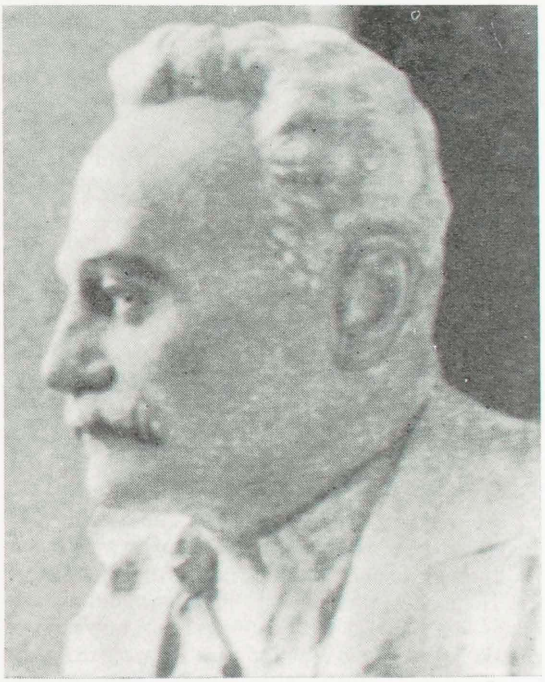

Ivan Franko (1856—1916)

The last decade of the 19th century was a period of general cultural awakening among the Ukrainians of Galicia. This was a fruition of the ideas which Franko and his followers had planted 20 years earlier. This renascence resulted in action being taken in the political field by the founding of a national radical party. It was the first party to come forward with a definite political, social, and economic program, and the first to seek its support from the people at large — from the masses as against the classes.

In spite of vigorous opposition from conservatives and clericals, the new party took immediate root and spread rapidly among the peasants. Franko was the moving spirit of the whole movement.

Franko's literary work did not suffer because of his political activities. He wrote a great many poems for children. To these belong his incomparable animal epic "Lys Mykyta".

The fame of the poet, prophet, and statesman grew more and more among his people. Franko's "Z Vershyn i Nyzyn" published in 1893 was enthusiastically welcomed and studied by all of the younger generation. It marked a new epoch in Ukrainian literature. Instead of the old stock poetical images, Franko used fresh and original figures and terms of speech. In Franko's writing the popular speech was fashioned and shaped into a splendid literary medium.

Franko's ever-widening literary and scientific fame was slowly breaking down the prejudices which the older generation held against him for his attitudes and activities in political affairs.

During the year 1892 and 1894 he made frequent visits to the Imperial University in Vienna. In 1894 the University of Vienna granted him a degree of Doctor of Philosophy.

In order to devote himself more to literature and science, from 1898 Franko began to withdraw from the field of political activity. He was regarded as being above party activities, and came to be seen as a common spiritual and intellectual leader.

The publication of his collection of lyrics "Zivyale Lystye" and "Miy Ismaragd" stirred up the forces of clericalism and conservatism to thunder against him once more. But he carried on his literary work — as a writer, editor and publisher. During a great celebration in his honour to mark the completion of his first twenty-five years of literary activity Franko said: "I care not whether my name perishes, as long as the Ukrainian folk grows and prospers!" These words give touching evidence of Franko's deep and sincere patriotism.

The final years of Franko's life were not happy and successful ones. There was talk of founding a separate Ukrainian university in Galicia, with every prospect that the plans would become reality. Franko had been already approached to take the chair of Slavonic literature, when he was overtaken with a malady that lasted for eight years, and which carried him away in 1916.

Lilia Dawydowych.

ЕНТУЗІЯЗМ СТОЛІТТЯ ОХОПЛЮЄ КАНАДУ

АКАДІЯ

У Каракеті, Нью Бронсвик, живе лише 1214 акадійців, але це не перешкодило їм розгорнути широкі пляни ювілейних святкувань. Як у Ст. Пол, так і там, міська рада запропонувала Торговельній Палаті зайнятися плануванням Століття, а одночас запросила всіх жителів до участи в підготовці — пропозиціями, добровільною допомогою та моральною підтримкою. Серед їхніх планів є складний проєкт Акадійського Музею з рибним ставком для Рибальської Школи і туристів, та будівництво Центру Рукоділля. З 1963 р. зібрано там різні експонати — мебель, кухонне устаткування, хліборобське знаряддя, ткацькі верстати, картини і книги — цілу панораму історії акадійців. Кошти того проєкту — 100,000 дол.

Директори Комітету Століття в Нью Бронсвіку полк. Ґ. Д. Дейлі і А. Ґ. Корніер організували ряд обідів з членами муніципальних комітетів Століття по всій провінції. За кожним разом пропаґовано міцеві проєкти на базі самодопомоги і ця ідея приймається. Полк. Дейлі пояснює, що напр. однокімнатну школу з часів Конфедерації (1867 р.) разом з типовим „зовнішнім кльозетом" перевезуть на університетську площу у Фредеріктоні для пригадки минулих освітніх умов. Плянується теж „Королеву Століття" — річний пароплав з 1860-их років, що курсуватиме на ріці Ст. Джан між Фредеріктоном і Ст. Джан. Комітет Століття у Нью Брансвіку намагається притягнуть до участи у всіх проєктах зокрема молодь, щоб сповнити її вірою у майбутнє своєї країни.

КЕЛҐАРІ

У келґарі теж наголошується участь усіх мешканців у плянуванні ювілею, каже Бил Бермавт, кремезний підрядчик валення старих будинків. Він сам дав певний вклад у витворення ентузіяму в тому західньому місті. Коли міська рада зорганізувала Громадянський Комітет Століття, тоді виявилося, що численні організації мали вже різні проєкти і треба було нової координаційної установи. Тому організовано Келґарський Комітет Століття. Огляд виявив 250 груп, зацікавлених плянуванням ювілею; всі вони разом мають 150,000 членів — майже половину населення міста. Комітет вважає, що лише безпосередня участь мешканців може надати усім заходам відповідного розмаху. Директори Комітету відвідуватимуть кожну групу окремо, щоб обговорити даний проєкт з упра-

СПОГАД З ПОСЕЛЕНСЬКИХ ЧАСІВ

ПАМЯТІ МОЇХ РОДИЧІВ ПІОНЕРІВ

Коли приходить весна, снуються нитки моїх спогадів з тих далеких років, коли я десятилітною дитиною приїхала зо своїми родичами до Канади. Поселились ми на гомстеді серед непрохідних лісів у провінції Манітобі. Довкола ліс а серед нього самітна піонерська хатина покладена на зруб, а довкола неї викорчуване подвіря та городець. А там десь за дві три милі буде друга така хатина — це найближчий сусід.

Люблю читати, коли письменники описують красу лісу, як в нім співають літом пташки, як шумить він в днях негоди, як шелестить його зелене листя, як вітри шугають його верховіттям, або як соняшні проміння грають зайчиками на стежках. . .

Домка і Яків Рудачики — українські піонери

Краса манітобських лісів приваблива для тих, що приходять до них подихати їх запашним повітрям, які шукають в нім десь над берегами озер дозвілля й відпочинку від шумного міста. Для нас же, тих, що поселились в них, що протоптували в них перші стежки, ліс був суворим і настороженим. Ми увійшли в його царство як непрохані жителі, а в нім були господарі — ведмеді і каюти. Найбільш небезпечними були ведмеді, від яких завжди треба було бути на сторожі. Було зігнешся рубати корч і глянь — а ведмідь, наче господар підіймається тобі назустріч, невдоволений, що потурбували його відпочинок і от тоді давай ногам знати, щоб не довелось попасти в обійми „вуйка".

Пригадую собі таку одну зустріч з ведмедем. Було це в травні 1904 року. Тато з весною пішли на роботу, щоб заробити трохи грошей і купити пару волів. Нас вдома було пятеро дітей — найстаршому було 14 літ, а наймолодшому 2 роки. Дочекались ми першої корови, яка мала мале телятко, яким ми, діти, дуже раділи. Молока ми не бачили з рік і корова в початковім господарстві на гомстеді серед лісів це велика благодать.

Випустили ми корову пастися, почепили їй

вою, а потім з членами або працівниками, якщо йдеться про фабрику. Директори повинні діяти переконливо, подавати поради і прислухатися до завважень. Келґарський Комітет плянує 250 проєктів без ніяких державних допомог; 150 з них розпочато здійснювати наприкінці 1965 р.

ОНТАРІО

Проголошені федеральним і провінціяльними урядами допомоги на підготовку ювілею пригадали жителям Онтаріо наближення 1967 року, оповідає Джек Брокі. Це усвідомлення зміцнилося вісткою, що місто й містечка Канади відвідуватиме Конфедераційний Поїзд з цікавими експонатами. Поки громадяни не були втягнені безпосередньо в плянування ювілею, доти вони вважали Століття „чимсь даровим". Після свого іменування членом Онтарійського Відділу Плянування Століття, Дж. Брокі утворив подорожуючу групу, яка пересвідчилася на місцях про те, як люди непідготовані до ювілею. Тому застосовано різні заходи. Всім учасникам зібрань, організованим тією групою, пропоновано подати свої прізвища, адреси, пов'язання з товариствами і відповісти, чи вони є членами місцевого комітету та хто є його головою. Звичайно, учасники наради запитували одні одних: „Є в нас такий комітет? Хто є його головою?" А саме йшлося про такий відрух.

Так в Онтаріо організовано 728 Комітетів Століття. Вони демонстрували фільми і зібрали ряд пропозицій від громадян на тему: „Що нам слід робити?" Є намагання плянувати на цілий рік наперед, а деякі комітети уклали „календар Століття". Значить, кожного тижня в 1967 році щось діятиметься в районі діяння даного комітету. В Екзетері кожне товариство відповідатиме за діяльність протягом двох тижнів. Пітербору має повну програму загальної участи громадян. Там пропаґується місцевий календар, щоб притягнути кол. жителів місцевости у відвідини протягом ювілейного року. Цей проєкт піддав думку до співпраці двох католицьких громад з трьома протестантськими. („К.С.")

на шию дзвінок, щоб було чути де вона, а телятко тримали в стайні, щоб корова від хати далеко в ліс не відходила. Тато, ще було й двері такі зробили — перегородку, щоб корова могла телятко своє бачити і більше коло хати пастись. Ми діти біля мами в городі копали, коріння витягали. Аж нараз чуємо, що в тій стороні, де пішла в ліс корова дзвінок так сильно калатає, чути такий дикий рик корови, тріщить ломаччя і на подвір'я з ревом влітає корова, а за нею женеться ведмідь, здоровенний бурмило, паща відкрита. Ми остовпіли. Мама вхопила крайову косу з під стріхи та до ведмедя. А він звівся на задні лапи й як заричить. А ми всі в крик, маму спинили. А ведмідь наче завстидався, обернувся і посунув у ліс. Але корова наче шалена бігає довкола стайні і приступити до себе не дасть. Аж над вечір заспокоїлась, але не давалась видоїти. Рано мама знов пішли її доїти, але замість молока надоїла крови. Так молока від неї ми й не добули більше.

Не стало нам дітям такої доброї поживи, а телятко ми годували вареною тирбою. Аж восені, коли тато прийшли додому, відвели ту корову до Генчара і купили другу, а на молоко ми чекали від неї аж до весни. Час від часу ходили мама по молоко для дітей до сусідів за три милі. Та й страшно було лісом ходити, щоб з „вуйком" не стрінутись.

Це одна з багатьох подій будня у моїм безрадіснім дитинстві, яке проходило в убогім домі моїх батьків піонерів. Школа, освіта були тільки великою мрією, а грамоти я собі сама навчилась. Життя моє як довга нива нашого поля, над яким трудились мої родичі. Потом і сльозами поливали вони канадійську землю. Там де були непрохідні пущі, тепер земля вироблена. Вони очистили її з ліса, вибрали з неї коріння, випестили її, сіяли на ній золоту пшеницю і наповняли нею магазини.

По довгих і важких піонерських трудах — Домна і Яків Рудачеки, мої обидвоє родичі спочили на кладовищі серед манітобських піль. Скромні за життя — вони віддали свій труд землі і своїм дітям. В ювілейний рік українських піонерів кладу китицю червоних рож на їх незабутих могилах.

Варвара Ґереґа.

ЮВІЛЕЙ ЗАСЛУЖЕНОЇ ГРОМАДЯНКИ

Монтреал, Кве.

Дня 26 лютого 1966 р. жіноче товариство ім. Лесі Українки, відмічувало сімдесятліття своєї заслуженої на громадській ниві членкині, пані Евдокії Бабяк.

Приявні на залі гості нетерпеливо очікували ювілятку, а коли вона ввійшла на залю Т-ва „Просвіти", приявні повстали з місць і вітали її щирими оплесками. Пані Ольга Басса основоположниця Т-ва ім. Л. Українки вітала ювілятку при дверях, разом з діючою головою Т-ва пані Марією Сенкусь, яка вручила пані Бабяк китицю квітів, а її дві внучки — Петруся і Лідуся приняли своїй улюбленій бабусі гарний корсаж. При дверях залі вітали п. Бабяк своячка, пані М. Ракоча.

Евдокія Бабяк

Запрошено ювілятку до головного стола, а тоді пані Марія Шустир відкрила свято і привітала присутніх на залі гостей, яких було около 170 осіб.

Пані М. Шустир вміло провадила святом. Щоб звеличати ювілятку відспівано „Многая Літа" і проведено молитву. Приявні засіли до спільної вечері при чепурно застелених столах, прибраних живими кзітами. Голова Т-ва пані М. Сенкусь відчитала, що цього вечора іменує пані Евдокію Бабяк почесною членкинею Товариства і переповіла її життєпис.

Пані Евдокія Бабяк народилася у селі Настасові повіт Тернопіль. Батьки її заможні і свідомі Пилип і Параскевія Куріца. На другому році життя маленька дівчинка осиротіла, бо померла їй мати. Опіку над нею обняла її тета Анна — сестра батька.

В 1912 р. на 16 році життя Евдокія вийшла заміж за багатого одинака Андрія Базара, а добра тета вивінувала її, як рідну доню. Здавалося, що ніщо не захмарить щасливого життя молодої пари, але надійшла перша світова війна, що внедовзі забрала життя молодому Андрієві. Молоденька вдова остала зі сином, який не бачив, батька. В 1921 р. пані Евдокія вийшла вдруге заміж в Настасові за Петра Бабяка, активного громадянина, якого переслідувала польська влада, тому змушений був залишити рідне село на тихім Поділлю і виїхати за Океан. Опісля забрав і свою дружину до Канади в 1926 році.

Проживають п-во Бабяки в Монтреалі. Молода і повна енергії ювілятка, кидається разом зі своїм чоловіком у вир громадської праці — спершу при Т-ві „Просвіта" ім. Т. Шевченка, а опісля, коли пані Ольга Басса, дружина проф. Филипа заснувала Т-во ім. Лесі Українки 1934 р. стає взірцевою членкинею і є в проводі по сьогоднішній день. — З Канади їздила пані Бабяк до рідного села на

ЗАСЛУЖЕНЕ ВШАНУВАННЯ, ЕДМОНТОН

На 19-го березня, 1966, в новій авдиторії при Катедрі св. Івана, зібралося около 150 жінок, щоб вшанувати добр. Юстину Мельничук, з нагоди її уродин. Головний стіл був прикрасою удекорований святочним тортом з відповідним написом, а всі решта столи були гарно удекоровані українськими обрусами та вазами живих квітів. При вході до залі пані Г. Янішевська уквітчала іменинницю корсажем живих квітів.

Пані Катерина Міськів виконала функцію предсідниці (господині), того вечора. Пані Емма Верхомин подала життєпис добр. Мельничук: — Походить вона з роду Дворянських, село Ясенців, повіт Броди, Львівської области. Прибула до Канади в 1912 році і замешкала в Сифтон, Ман. Там вийшла заміж р 1914 р. за Петра Мельничука, який в той час учителював у державній школі й який у 1923 р. був висвячений в Ню Йорку, ЗДА на українського православного священика. Його перша парафія була в Канорі, Саск., від 1923-1927 року. На Соборі Української Православної Церкви в Йорктоні, Саск. в 1924, Єпископом на Канаду був обраний теперішній Митрополит Іоан з Америки, і його перша візитація в Канаді в 1924 р. була по Соборі в Кенорі, Саск. На ту першу візитацію

Добр. Юстина Мельничук

Україну на вінчання свого сина Григорія з першого подружжя, якого друга світова війна забрала, так як перша його батька. З другого подружжя п-ва Бабяків був син Михайло, діяльний член Т-ва „Просвіти", але і його невблагана смерть забрала, полишив він дружину Ольгу з Чубраїв і дві доні Петрусю і Лідусю та матір у вічній тузі за ним. В 1945 р. поховала ювілятка свого чоловіка.

Громадське життя не було для неї нове. До нього вона прививкла ще в рідному Настасові, де належала до Читальні „Просвіти", а 1911 р. брала участь у великому здвизі Січей і Соколів в Коломиї під проводом проф. Кирила Трильовського і Івана Боберського.

Голова Т-ва пані Марія Сенкусь вручила ювілятці Грамоту виконану мистцем Едвардом Дорожинським, а дарунок від гостей золоту шпильку вручила під час вечері заступниця голови пані С. Остапчук. Пані О. Басса передала дарунок для пані Бабяк.

Слідували численні привіти від родини з Рідного Краю, які перечитував сестрінок ювілятки п. Мирослав Бурий — діючий довголітній голова Товариства „Просвіти" ім. Т. Шевченка в Монтреалі, він передавав дарунки від родини Ювілятки з України.

Від родини в Монтреалі вітала ювілятку невістка Ольга Бабяк і пані Марія Дорожинська, п. Петро Дорожинський вручив дарунок своїй дорогій теті. Складали ще привіти брат ювілятки п. Данило Куріца з Ню Орлеанс, інж. Лапчак, п. Мех, від „Просвіти" — п. І. Колодій. Пані Карплюк вітала від всіх рідних, знайомих з Рідного Краю, з якого вона недавно повернула. Були привіти від пана Пона, М. Чубрій і М. Потерейка, пані Кріси і пані Бурак та голови пані М. Сенькусь від фірми Трудо-Трудо, від фірми Трудо вручила ювілятці китицю чудових квітів.

Під кінець свята забрала голос сама ювілятка. Вона зі зворушенням дякувала всім, які прийшли звеличати її так численно. Пані Е. Бабяк сказала, що цей великий день в її життю остане для неї завжди в памяті. Відспіванням „Многая Літа" і молитвою закінчено це родинне свято.

Лідія Лугова

добр. Мельничук сама приготовила обід для понад сто людей. Потім коли Митрополит Іоан мав візитацію в парафіях, які обслуговував о. П. Мельничук, то Він все перебував в домі о. і добр. Мельничуків. Її дім все був гостинний для всіх, які приходили. Від 1927-1929 вона замешкала у Вакав, Саск. від 1929-1933 у Гефорді, Саск., 1933-1940 в Йорктоні, Саск., 1940-1949 в Едмонтон, 1949-1953 у Венкувері, Б. К.

В 1955 р. Катедральна Громада св. Івана в Едмонтоні, відзначила добр. Мельничук почесним членством. В 1957 р. Союз Українок Канади відзначив її 25-літньою грамотою, переходової членки, а в 1961 р. на 35-літнім ювілею Жіночого Товариства при Катедрі св. Івана наділено іменинницю почесним членством.

Вона через 4 роки була заступницею голови жіночого товариства при Катедрі св. Івана, і сповняла функцію в ріжних комітетах. Була 1 рік секретаркою Албертійської Провінціяльної Екзекутиви. Вона вложила багато щирої праці в жіночім товаристві при Інституті св. Івана і через 4 роки була надзірною матірю при Інституті. Її праця серед студентів була понад сподіваною відданою. Окрім того через кілька років була кухаркою при оселі Барвінок, і сповняла багато іншої праці з молоддю. Добр. Мельничук виховала шестеро дітей в українськім дусі, які беруть діяльну участь у церковній громаді і при ріжних складових організаціях СУС. Її найстарший син Андрій є тепер головою Катедральної громади св. Івана.

Привіти висловили: Пані К. Засійбіда, голова жіночого товариства при катедрі св. Івана; пані Е. Сиротюк, від жіночого товариства при Інституті св. Івана; добр. С. Юрківська від жіночого товариства при церкві св. Андрея; пані П. Лякій від жіночого товариства при церкві св. Ілії; пані Т. Панчишин від т-ва при церкві св. Михаїла.

Від всіх присутніх добр. Ю. Лучак вручила іменинниці гарний дарунок, образ Святої Вечері і коверту. Добр. Мельничук зложила всім присутним жінкам найсердечнішу подяку за дарунки, за вияв пошани до її особи та її родини.

По цім пані Міськів зложила подяку комітетові того вечорка, на чолі з пані М. Карпяк. Відспівано многая літа. Так добр. М. Хомяк провела молитву, і прийняття закінчилось смачною перекускою.

Присутня

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ІВАН ФРАНКО

Давно колись помандрували маленькі дівчинка і хлопчик у гості до Сонця. Шлях був неблизький, хлопчик притомився і вже ладен був вернутися. А тільки там, у Сонця в палаці, такі дива предивні, яких ніколи не побачиш, сидячи вдома. Найперше, у Сонця є донька, така красна, що й не сказати, і дуже вона любить малих дітей. Тим-то Сонце й не пускає ні її нікуди, ні до неї нікого — боїться, щоб не втекла у світ до дітей. Але вони удвох тихотихесенько прокрадуться в палац, ухоплять Сонцеву доньку за руки та й побіжать до себе у село — і вже Сонце їм тоді нічого не зробить...

Отак розмовляючи, ішли діти сонячного дня через квітчасті луки і золоті ниви хлібів.

А поет знав це і написав про них чудового вірша. Тому поетові було відомо, і які хитрощі намислив лукавий Лис, і що думає маленький хлопчик, коли дивиться у глибоке небо, і як болить скривджене серце

Іван Франко в дитячім віці

у старого сірого Осла, якого господар вигнав з дому...

Головне ж — поет знав, що думав цілий український народ, і сам умів вести людей до Сонця — до ясного Сонця правди й волі.

Бо то був великий поет. Тимто ми всі, і дорослі й малі, любимо і шануємо його.

Звався той поет Іван Якович Франко.

КОЛИСКОВА

Мати сина колихала,
Колихаючи співала:
„Ніч заходить, треба спати,
Коло тебе рідна мати.
Я тебе нагодувала,
І сповила, і приспала.
Колишу тебе, співаю,
Спи, дитино, баю, баю".

Я. Щоголів

МАЛИЙ МИРОН

II.

ОПОВІДАННЯ

Малий Мирон над усе любить бігати сам по зелених, цвітистих лугах, поміж широколисті лопухи та пахучий ромен, любить упиватися солодким запахом росистої конюшини та квітчатися прилипчастими лопуховими гудзиками, яких так і насиляє на себе від ніг до голови. А ще річка, через котру з городу треба йти на пастівник, невеличка, супокійна підгірська річечка, з глибокими, стрімкими та обривистими берегами, з глинистим дном, з журчачими бродами, котрих дно покрите дрібними плиточками, оброслими м'яким, зеленим водоростом, довгим, мов зелені шовкові пасма, — ота річка — то правдива розкіш, то сильна принада для Мирона. Там він цілими годинами любить сидіти, запхавшися в високий зелений косітник або між густе, лапасте листя надбережного підбілю. Сидить і вдивлюється у плюскітливу воду, в мигаючу під напором хвилі траву, в ковбликів, що час від часу вилазять зі своїх печер або випливають із глибшого плеса, нипають по дні, шниряючи за водяним хробацтвом, то знов вистобурчують свою тупу, вусату мордочку аж над воду, хапнуть раз повітря та й утікають чим борше в свою криївку, немовби закуштували не знати якої присмаки. А тимчасом сонце жарить із безхмарного, темноблакитного неба, гріє Миронові плечі й усе тіло, але не пече його за широким листом. Любо йому. Невеличкі його сірі оченята живо бігають, дитиняче чоло стягається, — думка починає рушатися.

„От сонечко, чому воно таке невеличке, а татуньо казали, що воно велике. То, певно, в небі лиш така невеличка дірка прорізана, що його лиш стільки видно!"

Але зараз же в його голові заворушилася і друга думка.

„Ба, а як же воно? Сходить, там дірка мала; заходить, то й там дірка. Хіба ж дірка разом із сонцем по небі ходить?"

Се не може йому поміститися в голові, і він обіцює собі, що скоро додому, то зараз запитається татуня, яка-то в небі на сонце дірка прорізана?

— Мироне! Мироне! — чути здалека крик. То мати кличе. Мирон почув і схопився, збіг із беріжка над бродок, аби перейти через річку, та й нараз зупинився. Багато разів уже він переходив через річку, та й нічого, а тепер нараз нова поява впала йому в очі. Він стояв якраз проти сонця і, дивлячися в воду, побачив нараз замість плиткого дна, камінчиків і м'яких зелених пачосів водорості — одну бездонно глибоку синяву. Він не знав іще, що се небо з води всміхається до нього, і зупинився. Як же тут іти в таку глибінь? І відки вона взялася нараз? Він став і почав уважно розглядати глибінь. Усе однаково. Він присів. Однаково, — тільки при беріжку видно знайомі камінчики та й чути звичайний любий журкіт води на броді. Він повернувся лицем у другий бік, за сонцем: глибінь щезла, брід плиткий, як був. Се відкриття і втішило, і здивувало його. Він почав повертатися на всі боки, пробуючи і втішаючись дивним явищем. А про мамин клик і зовсім забув!

І довго так стояв малий Мирон, то схиляючись, то повертаючись над бродом, але лізти в воду все якось не смів. Усе здавалося йому, що ось-ось серед плиткого камінчастого броду земля розскочиться і зіне бездонна блакитна глибінь під річкою, між високими берегами, і полетить він у ту глибінь далеко-далеко, щезне в ній, мов трісочка, кинена в глибоку, темну криницю. І хто знає, як довго був би він стояв над бродом, якби не був надійшов сусід Мартин, що з вилами й граблями квапився до сіна.

— А ти чого тут стоїш? Он там мати кличе тебе. Чому не йдеш додому?

— Та я хочу йти, але боюся.

— Чого?

— Та от, адіть! — І він показав бездонну синяву у воді.

Мартин не порозумів.

— Ну, та чого тут боятися? Адже плитко.

— Плитко? — спитав недовірливо Мирон. — А от яка глибінь!

— Глибінь? Ади, що не глибінь, — сказав Мартин, і як був у ходаках, так і перейшов через брід, мало й замочивши їх. Той перехід Мартина осмілив і Мирона, і він перейшов через воду і побіг горі огородом додому.

Іван Франко

ЛИС МИКИТА

Лис собі в вечірню пору
З діточками коло двору,
Розмовляючи, гуляв, —
Аж тут голос у діброві
Обізвався: — А, здорові!
Ось до вас я причвалав.

— Ах, Бабай! Це ти, мій дядю!
Всі тобі ми щиро раді.
Новину несеш до нас?
Ти втомився? Ти сумуєш?
Ну, до хати! Заночуєш,
То й балакать буде час!

Всі гарненько привітались,
Про здоров'я розпитались,
Випив вишнячку Бабай,
Сів на призьбі, спочиває.
Лис про царський двір питає:
— Ну, балакай, не зітхай!

— Гей, синашу, схаменися! —
Так сказав Бабай до Лиса. —
Що, подумай, робиш ти?
Нащо ти з послів сміявся?
Може, й справді побоявся
На той царський суд іти?

Я ж гадаю, синку милий,
Що ми знайдемо ще сили
Ворогам заткнути рот.
Все то — голови порожні,
Можеш ти у справі кожній
Обдурити той народ.

— Правда, дядечку Бабаю, —
Лис йому відповідає, —
Ти мене підбадьорив.
Що ж, піду! Хай всі побачать!
Хто сміється, ті заплачуть.
Цар на ласку змінить гнів!

Хоч на мене він сердитий,
Але знає: без Микити
Царству цілому загин.
Кожне вміє лепетати,
А пораду мудру дати
Вміє тільки Лис один.

І ввійшли вони в світлицю.
Привітав Бабай Лисицю,
Всі засіли край стола.
Лисенята Мицько й Міна
Сіли гостю на коліна,
І розмова враз пішла.

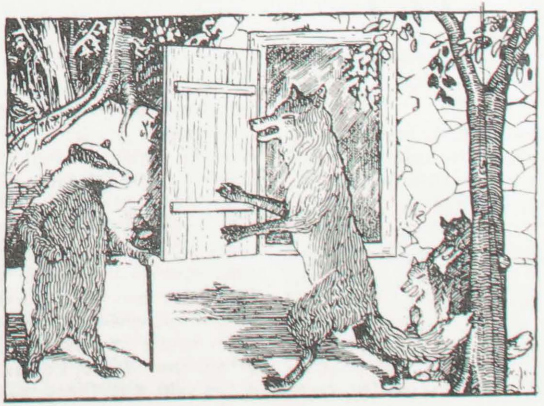

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

На знимці, зліва направо: М. Гринчук, панна Р. Фарина, А. Мисак, Н. Фарина, Е. Верхомин, К. Міськів, В. Славутич, Н. Базюк, Н. Боднар, М. Гнатюк.

ДВІ ІМПРЕЗІ

Едмонтон, Алберта, відділ при Катедрі св. Івана.

Через брак відповідного часу, дві великі імпрезі — Свято Лесі Українки й Чай на дохід „Променя" — були заряджені на один день, в неділю 6-го березня, по полудні, в авдиторії Катедри св. Івана. Головою Комітету була пані Катерина Міськів. Вона також дала коротку історію про початки й розвій нашого журнала. Пані Наталка Фарина доглядала програму — виступ хору Молодшого відділу СУМК, під диригентурою п. Р. Солтикевича. Головною точкою була доповідь пані Віри Славутич про життя і творчість Лесі Українки.

Чай наливали: добр. М. Хомяк, пані: С. Василишин, Н. Боднар, Р. Ґовда, К. Кругляк, В. Леськів, К. Самиця, Ґ. Бойко і К. Гарасим. Гостей доглядали: панна Р. Фарина, пані: Н. Базюк, Е. Верхомин, М. Гнатюк, М. Гринчук. Вітали гостей при дверях пані П. Лукіянчук і пані С. Гриник. Передплати на „Промінь" зібрали пані А. Мисак і пані С. Пауш. Частину доходу, в сумі 50 дол. призначено на пресовий фонд „Променя" а решту призначено на закуплення потрібних книжок до нашої бібліотеки.

Стефанія Пауш, кор. секретарка

КОНЦЕРТ Л. УКРАЇНКИ

Виндзор, Онт.

В неділю по полудні 27-го лютого, 1966 р. відділ Л. Українки відсвяткував роковини своєї патронки Л. Українки. Концерт почато відзначенням старших віком членок, 70 літ і поверх.

Голова т-ва пані М. Телега виголосила вступне слово, відтак пані В. Костинюк прочитувала імена старших членок і подавала голові грамоти, а пані А. Ранівська корсажі. Голова чіпала корсажі і вручувала грамоти. Членки, яких вшановано: Олександра Боднарчук, Параскевія Гарасимів, Марія Мигрегор, Анеля Підручна, Олена Веньгир, Параскевія Василишин, Анна Дрогомарецька Катерина Костинюк, Параскевія Кушнір, Анна Дробот. Неприсутні — Анастасія Кропівницька, Анастасія Забвольська, Юстина Ґавронська, Анна Побережна.

В концертовій програмі брали участь — деклямації від української школи „У Путь" — Андрія Король, Дженис Боднарчук, Маруся Старух; „На Роковини" — Оля Зінь, Катруся Мудрак; „Надія" — Богдан Торошенко, читання поезії Лесі Українки — пані А. Панчук; піяно сольо відограли — „Думки" — Маруся Кушнір, Денис Строкан; український танок — старші і молодші сумківці яких приготовив Денис Строкан і Мотра Торошенко; сольо співала пані С. Заборонюк, акомпаніювала на піяно пані Г. Феньканин; на бандурі відограв Денис Строкан, співали Ф. Кушнір, Ос. Торошенко, Р. Гейзин, Мир. Боднарчук.

Святочний реферат виголосила пані Л. Лист. Програму приготовила і виголошувала референтка освіти добр. Л. Боднарчук. Кінцеве слово виголосила заст. гол. М. Ґуґула.

І. Римар

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ В РЕДЖАЙНІ

Жіноче товариство ім. Доньки України в Реджайні рік-річно улаштовує імпрези присвячені памяті нашої незабутньої поетеси Лесі Українки. Так і цього року, заходом Освітнього Комітету, 27-го лютого, відбулися святочні сходини з багатою програмою.

Заля була заповнена гостями. Програмою вміло керувала п. С. Хриптул. Пані М. Корпан, голова відділу, виголосила вступне слово, пояснюючи значення сходин. Пані К. Пасека прочитала гарний, добре опрацьований реферат.

В програму входили також вірші. Дуже приємно було послухати як молоденький Ярослав Клапощак виразно, з чуттям, деклямував вірш Лесі Українки „Зима". Маруся Кіцюк із чуттям, по мистецьки, продеклямувала „Контра Спем Сперо". Пані Д. Лапчук з властивим глибоким зрозумінням продеклямувала „Прощальні Слова" і викликала сльози зворушення у присутніх.

В кінцевому слові Всеч. Прот. Ц. Кіцюк підкреслив про те, яке велике значення має для нас відзначування

роковин наших визначних людей, а між ними нашої найбільшої поетеси — Лесі Українки. Пані Хриптул подякувала всім, що так гарно зійшлися звеличати ці роковини поетки.

Пані з товариства подали присутнім чай з перекускою.

Анна Мудра

ПИСАННЯ ПИСАНОК

Виндзор, Онт.

Цього року жіноче т-во ім. Лесі Українки знов зарядило курс писання писанок. Курс був розложений на пять лекцій, одна на тиждень. На лекції приходили страші, сумківці і навіть малі діти. Було около 50 осіб на кожній лекції.

Комітет писання писанок складався з трьох осіб — пані: М. Сохацька, С. Гейзин, А. Луцишин. Помагали пред. СУМК. — пані К. Лейн, Н. Кравець, С. Строкан, І. Римар, а декодї помагали сумківці старші і молодші.

На першій лекції пані М. Сохацька, пояснила які яйця вибирати для писанок, котрі кольори повинні йти впе ред та інше. На третю лекцію добр. Л. Боднарчук приготовила доповідь про походження писанок. В четвертий вечір пані Вокер з Детройту знов приїхала і на наше запрошення висвітлила фільму та зробила пояснення кольорів та окремих орнаментів на писанках.

Останнього вечора відбулось вручення нагород за найкраще написані писанки і на закінчення членки подали чай.

І. Римар

СВЯТО КНИЖКИ

Відділ ім. Лесі Українки
Форт Френсес, Онт.

В неділю, 24 жовтня 1965 р. 7.30 вечером, жіноче товариство, при українській греко-православній церкві св. Юрія, в церковній залі влаштувало Свято Книжки.

Стіл був святочно прибраний портретами Шевченка та Франка, а поруч них твори українських письменників та часописи — „Український Голос", „Вісник" та високоцінний журнал „Промінь".

Свято відкрила голова, пані А. Койцан. Програма почалася молитвою яку провів Всеч. Прот. Микола Овчаренко, який також виголосив святочну доповідь „Велике значення Книжки в людському житті". Вступне слово виголосив пан Микола Андрушко.

А точка програми що збагатила цей вечерок, була фільма яку пан Юрій Підлубний, з Вінніпегу загостив до нас і висвітлив присутним про їхню подорож по Європі, а головно в Україні.

Кінцеве слово сказала пані Марія (Ілля) Гушуляк. Вона подякувала учасникам за їх присутність на святі. Після програми членки подали гостям перекуску зі своєї новозбудованої кімнати-кухні в залі під церквою, це для відділу Лесі Українки приміщення на посуду та бібліотеку.

Для відділу, ця кімната буде корисною в їх праці в різних імпрезах з громадою, з українською і недільною школою та СУМК-ом.

Добровільні пожертви принесли $19.35 на прес. фонд „Проміня".

Анна Буяр, секр.

РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА

Етелберт, Ман.

Як минулих років, так і цього року українське громадянство в нашій місцевості вшанувало в березні нашого національного пророка Тараса Шевченка. Концерт відбувся в Народнім Домі 13 березня заходами жіночого т-ва ім. св. Ольги.

Концерт був старанно приготовлений спільними силами, в якім взяли участь — хор Української Православної Церкви, Молодший СУМК і недільна школа. В концертову програму входили головно поеми Шевченка і хорові пісні поетових творів і доповідь — разом 18 точок.

Програму концерту відкрив вступним словом диригент хору п. А. Гарболінський, який підкреслив невмирущу красу і силу української пісні та музики та Шевченкового сильного поетичного слова в тих піснях.

Після „Заповіту" що його відспівав церковний хор слідувала деклямація „Наше сонце" — учні недільної школи — В. Мендрик, Л. і П. Коновальчук. Хор відспівав „Ой, летіла горлиця", маленька С. Гняздовська віддеклямувала поезію „Наша дума", найменші учні недільної школи — К. Медвідь і Р. Ґенсьория продеклямували „Поклін тобі, Тарасе", хоровий спів — „Сонце низенько".

Святочний реферат — „Тарас Шевченко — український національний пророк" виголосив місцевий парох — Всеч. о. В. Кокурудз.

Дівчатка недільної школи: Д. Пачковська і В. Чербак — деклямація — „Рідна мова", хор — „Туман хвилями лягає, учениці недільної школи: Е. і П. Вівчарук — деклямація — „Минають дні, минають ночі", жіночий хор — „Така її доля", Олеся Кіндзерська і Б. Фекула — декл. поема „Розрита могила", хор — „Реве та стогне", Т. Кійко — декл. уривок поеми „Посланіє", дует — сестри М. Козар і Є. Ганчарик — пісня „Журавлі".

Кінцеве слово виголосив голова громади п. Н. Козар. Він зложив подяку учасникам концертової програми та закликав громадянство шанувати память нашого великого поета Шевченка і тут, на канадійській землі виконувати його заповіти: „І чужому научайтесь, свого не цурайтесь". Державним гимном закінчено це Шевченкове свято, яке багатьом присутнім викликало сльози радости і сльози смутку.

Михаліна Козар

БЛ. П. СЕРАФИНА КОВАЛЬСЬКА

Дня 21-го лютого, 1966-го року, у Норт Бетлфорд, Саск., спочила в Бозі довголітня членкиня Союзу Українок у Витків, а згодом у Норт Бетлфорд — бл. п. Серафима Ковальська. Покійна, за свою довголітню працю, була нагороджена Почесним членством.

Народилася вона 19-го серпня, 1895-го року у селі Неновиче, Сокальського повіту, в Галичині. Походила з дому Івана й Марії Походзілів. До Канади приїхала 13-літньою дівчиною в 1908 році й оселилася в місцевості Лорензо, у Саскачевані. У 1910 році одружилася з Михайлом Ковальським і переїхала в околицю Витків, Саск., де й пробула майже все своє життя. 1964 року перебралася до міста Норт Бетлфорд.

Покійна залишила в смутку мужа Михайла, 3 сини, 9 дочок, 43 внуків та 11 правнуків.

Замість квітів на могилу спочилої було зложено 10 дол. на пресовий фонд „Променя": — 5 дол. від відділу Союзу Українок у Норт Бетлфорд і 5 дол. від дочки Покійної, пані Марії Войтюк з Норт Бетлфорд.

Вічна їй память!

Марія Кравченко

ВШАНУВАЛИ ШЕВЧЕНКА ПРИНС АЛБЕРТ, САСК.

Місяць березень присвячений святкуванню памяти невмирущого генія українського народу Т. Шевченка. Громада в Принс Алберт гідно відзначила це велике свято відповідною програмою.

Святкування почалось Вечірнею, а потім Панахидою по Т. Шевченкові, яку відслужив парох Всеч. о. П. Бублик. Після відправи присутні перейшли до залі, де кожний з приємністю, завважив гарно прибраний портрет Т. Шевченка, якого старанно, по-мистецьки, прибрала пані А. Романович.

Програму відкрито „Заповітом", потім слідували добре виконані концертові точки, що їх виголошувала пані А. Кіндрачук. Церковний хор під управою диригента пана П. Кіндрачука, як і завжди, милозвучно виконав: „Учітеся брати мої", „Садок вишневий" та „Ой горе тій чайці." Прикрасою цього концерту був виступ молодечого хору під управою пані Зюбрак, який надзвичайно добре вивязався в співі і деклямаціях. Хор відспівав „Зоре моя вечірняя", та „Вітер віє", слова до поеми читала панна Н. Бублик, а панна Б. Олексин продеклямувала „Розрита могила". Далі слідував реферат про творчість Т. Шевченка, який мав виголосити пан Д. Добровольський, але з оправданих причин не міг прибути і о. П. Бублик прочитав реферат. Пані С. Бартко деклямувала „Тополя", пан О. Злипко поему "М. Маркевич", добр. К. Бублик „До Основяненка". Пан П. Кіндрачук давав пояснення до цих творів. Програма хоч і не була довга, але уміло приготовлена та була належно прийня та глядачами, які нагороджували кожну точку оплесками.

Молодечий хор на святі Шевченка в Принс Алберт. По середині напереді в білій блюзці диригентка того хору, пані Л. Зюбрак.

При кінці програми пані А. Кіндрачук подякувала обидвом диригентам, хористам, культурно освітньому комітетові та присутним за участь. Відспіванням обидвох гимнів закінчено програму. **К. Б.**

З ПІВРІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ ІМ. КН. ОЛЬГИ

при Соборі св. Покрови у Вінніпегу

Грудень: Загальні річні збори відбулися 9 грудня 1965 р. Почалися збори молитвою, та смачною вечерею, яку приготовив відділ для членів та гостей. Наша вельми-шановна гостя, панна Д. Гаврисишин щиримі та теплими словами привітала всіх присутніх. В короткій промові вона зробила заклик до молодих матерів, щоб вони удосконалювали українську мову, читаючи українські книжки, журнали, газети та розмовляли у своїх домах по українськи. Завдяки номінаційній комісії, збори перейшли дуже швидко. Після звітів уступаючої управи, була вибрана нова управа. Головою відділу наново вибрано пані М. Сеницьку. Закінчились збори спільним співом „Де згода в сімействі".

Січень: В м. січні відділ улаштував поїздку до „Манітоба Гидро" на показ електричних кухонних приладів, їх уживання, та мали повчаючу куховарську лекцію.

18 січня: Спільно з соборним сестрицтвом мали пісну Святу Вечерю.

Лютий: В м. лютому запрошений гість з департаменту здоровя дав лекцію і фільм про алкоголь і його наслідки.

Березень: Весняний Чай відбувся 13 березня. Через буревій, який навістив Вінніпег, чай був відкладений на тиждень пізніше, все ж таки перейшов з великим успіхом. Адвокат Всеволод Свистун офіційно відкрив чай. Привітавши всіх гостей, короткими словами, розказав про відділ, оцінюючи велику і корисну працю, яку проводить наше товариство. Наливачами чаю були визначні професіоналісти та бизнесмени м. Вінніпегу.

17 березня: Наш відділ улаштував забаву в денному притулку для старших громадян північного Вінніпегу. Подали перекуску, іменинний торт та зайнялися забавою, веселою програмою.

24 березня: Відсвятковано свято Лесі Українки. Управителька української школи при Соборі пані Піп прочитала дуже цікавий, глибокозмістовний реферат. В концертовій програмі брали участь членкині відділу, та молодший відділ СУМК.

31 березня: Всеч. о. Іван Стус дав Великопісні лекції, та висвітлив фільм про Святу Землю. Присутні з задоволенням вислухали великопісні лекції, та з цікавістю гляділи фільм про Святу Землю.

14 квітня: відділ улаштував показ модних капелюхів. Моделювали капелюхи дівчата старшого відділу СУМК. Після показу мод, була дуже цікава і різноманітна програма. Участь в концертовій програмі брали обидва відділи СУМК.

Наш відділ зобовязався вплачувати річно 100 дол. на богословський фонд при Колегії св. Андрея. Отже дохід з цього вечора призначений на цю важну і добродійну ціль.

А. Шевель

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

Відділ ім. Лесі Українки, Форт Френсес, Онт. Перший ряд зліва направо: Марія (Н) Андрушко, Анна Буяр, Стефанія Андрушко, Прот. М. Овчаренко, Анна Койцан, Марія (Ілля) Ґушуляк. Другий ряд: Нелі Пучальська, Василина Грабовська, Катерина Зуб, Катерина Грейвс, Катерина Рогоза, Марія Галабурда, Катерина Ґушуляк, Анна Дробот, Марія (І) Бадюк. Третій ряд: Василка Ґушуляк, Галина Ґринол, Анна Гоменюк, Анна Пліхта, Параска Кіш, Оксана Чорна, Єлисавета Сохолотюк. На фото бракує 18 членкинь.

ФОРТ ФРЕНСЕС, ОНТ.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулись 14-го грудня 1965 р. в залі під церквою св. Юрія. Членки заряду і комітети здавали звіти діяльности з праці т-ва. За рік вдбулось 9 місячних зборів і 5 засідань. Місяць липень і серпень це відпустка на літо.

Діяльність т-ва: Членки при помочі СУМК, займались удержуванням порядку і чищенням церкви. Улаштували ялинку на Різдво, та пристарали до неї потрібні прикраси. Приготовили пущення і обід на храмове свято та святу вечерю на Щедрий вечір, помогло матеріяльно на свято св. Миколая. Улаштували імпрезу на фонд журнала „Промінь". Т-во зложило пожертву на Колегію св. Андрея у Вінніпеґу. З освітної ділянки т-во відзначило: роковини Лесі Українки, Ольги Басарабової, Свято Книжки, свято Першого Листопада, Свято Державности і День Матери.

Відділ співпрацює з громадою. Збори відбувались щомісяця в залі під церквою. Членки беруть участь в громаді, виконуючи також обовязки сестрищь. Під час Різдва ходили колядувати на потреби церкви, вишивали речі до церкви та на розігравки. Для молоді відділ дав матеріяльну і моральну поміч українській і недільній школі та СУМК-ві. Членки відділу навчають в недільній школі, як також є в комітеті української та недільної школи. Відділ давав поміч місцевим організаціям. Членки відвідували хворих у шпиталях.

Товариство зложило жертви: На місцеву церкву — $1,220.77, на журнал „Промінь" — 34 дол., на Колегію св. Андрея у Вінніпеґу — 50 дол. недільній і українській школі на день св. Миколая — 50 дол.

Фінансовий звіт т-ва: З 1964 р. осталось — 792.41, приходи в 1965 р. — 1,541.23, розходи — 2,073.79, — 1,541.23, розходи — 2,073.79, в касі осталось — 259.85

Заряд на рік 1966: уступивша голова — Анна Койцан, голова — Марія (Ілля) Ґушуляк, заступниці голови — Катерина Ґушуляк і Катерина Рогоза, рек. секретарка — Марія (Н) Андрушко, фін. секретарка — Катерина Зуб, касієрка — Стефанія Андрушко. Контрольна комісія — Параска Кіт і Марія Сохолотюк. Референтка культурно-освітня — Анна Буяр.

Анна Буяр, секр.

ВІННІПЕҐ, МАН.
Відділ ім. Княгині Ольги при Соборі св. Покрови

Річні збори відділу відбулися 9-го грудня 1965-го року в Соборній авдиторії. Перед зборами відбулася спільна вечеря, на яку прибуло поважне число членок та гостей. На цій вечері наш відділ мав приємність вітати почесних гостей: п-ну Д. Гавришишин — голову провінціяльної екзекутиви СУК на Манітобу, пані А. Мирославчук — голову Соборного сестрицтва, та поважне число членства Собору, як також працівників на нашій дитячій соборній літній оселі „Веселка" в Гімлі, які безплатно працювали на оселі впродовж двох тижнів.

Пані М. Сеніцька, голова відділу була господинею цієї вечері, яка також перепроваджувала збори, секретарювала пані В. Кутна. Про діяльність та цілорічну працю відділу, звітували урядниці та голови комітетів: Впродовж року відбулось 12 загальних засідань та два спільні засідання заряду для уложення пляну праці. Одне засідання заряду відбулось спільно з Соборним зарядом в справі заплянування праці на біжучий рік. Заходами культурно-освітнього комітету було приготовлено Свято Книжки і роковини Лесі Українки. Впродовж року були виголошені такі виклади: Доповідь про Піст і Св. Таїнства — виголосив Настоятель Собору, о. І. Стус. святочну доповідь на роковини Лесі Українки — пані М. Боянівська. Висвітлено фільм „Наталка Полтарка" на Святі Книжки. Відділ розпродав 20

примірників книжки „Батьки і діти". Відбулись лекції писання писанок для школярів рідної і недільної школи. Відділ зарядив „Показ модерних суконок прикрашених українською вишивкою, і показ народніх строїв", половину приходу з цієї імпрези призначено на ювілейний фонд 5-ліття журналу „Промінь", а другу половину призначено на стипендію 4-ом членам Соборного СУМК-у, на Літні Курси Українознавства при Колегії Св. Андрея у Вінніпезі.

Наш Відділ був перший на цілу Канаду, бо першим осягнув квоту призначену на ювілейний фонд журналу „Промінь". За те наш Відділ отримав признання і у зв'язку з цим в одному з чисел журналу „Промінь" була поміщена знимка нашої голови. пані М. Сеніцької.

В продовж року були заряджені нашим відділом такі підприємства: Величавий „Весняний чай" і розігравка. Прихід з розігравки призначено на будову Іконостасу в нашому Соборі.

„Клеркс Фуд Компані" — висвітлено фільм про городину і збереження страв, Пертс Драй Клінерс" — висвітлено фільм про чищення убрання, весняний базар, випродаж вживаного убрання, три пирогові вечері — спільно з Соборним сестрицтвом, членки відділу вишили багато речей на продаж під час весняного чаю та базару, заряджено показну лекцію — як місити і виробляти Великодні паски і бабки, приготовлено спільну вечерю перед річними зборами, приготовлено вечерю — з нагоди закінчення сезону, як також приготовлено Різдвяну забаву для членок Відділу, членки відділу продавали білети на показ моди у міській авдиторії, за що отримали частину приходу, членки відділу продавали домашнє печиво у міській крамниці „Поло Парк".

Добродійна діяльність: Кільканадцять членок відділу приготовили і занесли Різдвяну вечерю старшим і самітнім членам нашої Соборної Громади, приготовили Різдвяні пачки потребуючим і хворим членам нашого відділу, членки ходили колядувати на Собор, а також і щедрувати. Частина приходу з щедрівки була призначена на будову нового Іконостасу в Соборі, а друга частина — на сплату кабіни на літній оселі „Веселка" в Ґімлі. Відділ включився в підготовку до святкування 40-літнього Ювілею Соборної громади Св. Покрови. Членки відділу помагали розпродувати білети на ювілейний обід.

Наш відділ належить до Льокальної Жіночої Ради. Членки помагають Соборному сестрицтву у підготовці спільної „Святої Вечері" та Великодного спільного свяченого. Відділ допомагає у збірці фондів для Червоного Хреста і членки раз в місяць ходять шити до Червоного Хреста. Спільно з Соборним сестрицтвом відділ купив новий килим і відновив канапу і крісла в парафіяльному домі. Спільно з шкільним комітетом, відділ приготовив величавий осінній чай, прихід з якого традиційно призначується на потреби рідної школи. За допомогою відділу та шкільного комітету, дитяча оркестра мала кілька виступів на концертах в Соборі. Кілька членок відділу учать в рідній і недільній школах. Відділ та шкільний комітет зорганізував та опікується дитячими садками при рідній та недільній школах. Під опікою відділу провадиться школа українських народніх танків. Маємо під опікою відділу два відділи СУМК-у: Старший відділ „Тризуб" і Молодший „Під-Тризуб". Оба відділи досить активні. Вони брали участь в драматичних здвигах, красномовстві, у концертах, підготовили чай на День Матері, зобов'язались виплатити одну ікону в іконостасі в Соборі, разом з школою народніх танків, дали два концерти для людей в старечому Домі Пресвятої Родини. Стараємось підтримувати і поширювати журнал „Промінь". Наш відділ помагає під час сезону в роботі на літній оселі „Веселка". Багато членок нашого відділу були виховницями на літній оселі. Старанням відділу було заряджено продаж перекуски і розігравку під час відкриття літнього сезону на оселі. Членки відділу помагали, спільно з СУМК, під час українського „Тег Дей". Відділ бере активну участь в діяльности місцевого КУК, дає печиво і грошеву допомогу для їхнього річного „Чаю" і грошеву допомогу на чайне прийняття для сліпців. Відділ вислав делегатів на 35-літній ювілей У.Н.О; вислали 4-ох делегатів на провінційний осінній з'їзд, членки помагали приготовляти чайне прийняття під час згаданого з'їзду. Вислали 2-ох делегатів на домініяльний з'їзд у Торонто як також подали 6 резолюцій для обговорення на цьому ж з'їзді.

Фінансові зобов'язання: Відділ виконав свій бюджет до централі, пожертвував на будову нового Іконостасу в Соборі Св. Покрови у Вінніпезі $1,100.00, і під час ювілею дав — 500 дол., на літню оселю „Веселка" — 300 дол., на ювілейний фонд журналу „Промінь" — 100 дол., на Літні Курси Українознавства — 100 дол., на Видавничий Фонд „Наталії Кобринської" — 50 дол., на дом. з'їздовий фонд — 15 дол., на стипендію до пров. екзекутиви — 5 дол., на музейний фонд — 5 дол., на пров. з'їздовий фонд — 5 дол.

Фінансовий звіт: осталось у банку з 1964 року $448.29, приходи в 1965 році — 3,961.92, розходи — 3,657.11, осталось в касі — 753.10.

До заряду на 1966 рік увійшли слідуючі: Голова — М. Сеніцька, заст. голови — Д. Бабинчук, В. Ковальчук і М. Кушнірик, рекордова секретарка — В. Кутна, фінансова секретарка — Б. Хімюк, кореспонденційна і пресова секретарка в англійській мові — С. Керелюк, української мови — А. Шевель, касієрка — М. Паюк. Освітній комітет: добр. Н. Стус, Луценків, В. Ковальчук, К. Боднарчук. Господині — М. Ковальчук, А. Стефанко, Е. Чайковська, М. Паралюк, А. Тумак. Членські вкладки — І. Деда. Телефонічний комітет — М. Задорожна, Г. Ґельмич, Г. Хімюк, А. Муренко, В. Ковальчук.

Шкільний комітет — Голова М. Зайцев, М. Кушнірик, М. Ковальчук, Д. Бабинчук, А. Юрійчук, А. Шавель, А. Музичук, М. Паралюк, Вінніпезька Жіноча Рада — М. Луценків, представниця журнала „Промінь" — С. Пелех, референтка музею — Г. Онуфрійчук, опікунки хворих — М. Паралюк і А. Стефанко, референтка до КУК — К. Шат і Г. Онуфрійчук, фундації ім. „Наталії Кобринської" — О. Строкан, курс українських танків — Е. Мельник, Л. Михайлов і Д. Кравчук, дитяча оркестра — А. Музичук. Надзірна рада Старшого СУМК-у — Л. Голіят, З. Соломон і А. Чипільська. Надзірна рада Молодшого СУМК — М. Сеніцька і М. Ковальчук, комітет літньої оселі — І. Деда, К. Настюк, М. Прихошко, Н. Гордієнко.

В. Кутна — рекордова секр.

СТИРДЖИС, САСК.

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулися в церковній залі на 19-го грудня, 1965 р. в присутности 20 членок і гостей.

Голова пані П. Колот привітала членок і гостей, які прибули звеличати цей 10-літний ювілей існування нашого відділу.

Пані Колот відкрила збори молитвою. За внескам зборів, пані Колот перевела збори, панна С. Іванів секретарювала.

Пані Колот покликала секретарку, щоб дала звіт з діяльности за 1965 рік. Відбулося 9 місячних зборів з літною перервою в липні. Того року членки приготовили пущення як перша діяльність в новім році, поза тим, що брали участь в колядах.

З весняної праці членки улаштували випродаж Великодного печива і писанок, чайне прийняття відбулись в церковній залі.

Відбувся храм нашої церкви і жіночий відділ приготовив обід. Членки улаштували прощальне прийняття для Всеч. о. В. Слюзаря і його родини як також довголітних членів і працівників при церковній громаді і жіночому товаристві, п-ва Різників і вручили їм дарунок. Відбулося прийняття для нового пароха о. С. Стеценка і окремим прийняттям для познайомлення з добродійкою.

При кінці року членки знову мали випродаж печива. На 8-го листопада ми мали велику приємність познайомитися з головою С.У.К. А. Токарик котра відвідала нас з доповідю.

Після цього вшанували нову членку й її мужа п-во Юрія і Марію Михалюків. Річну працю членки закінчили осінною вечерою, яка відбулася надзвичайно успішно. Також прилагодили на розігравку білетів з розігравкою річей, що їх подарували наші старші членки пані: Прокопець, Палиджан і Медак.

Фінансовий звіт: З року 1964 осталося в касі — 49.71, приходи в 1965 році — 708.07, розходи в 1965 році — 176.42, в касі осталося — 627.10.

Заряд на 1966 рік: голова — Пазя Колот, заст. голови — Павліна Мельничук, секр. — Софія Бурим, касієрка — Параска Кожушка, контрольна комісія — Олеся Федорук, Марта Цимбаліста, Катерина Тодераш; шпитальний комітет — Стефанія Іванів; Господині — П. Кожушка, А. Холод, К. Монюк, П. Мельничук, Д. Палиджан, А. Требик, К. Тодераш.

Софія Бурим, секр.

МИРНАМ, АЛБЕРТА.

Відділ ім. Олени Пчілки

Річні збори т-ва відбулися 4-го грудня, в церковній залі при участі 29 членок. Голова Амелія Дубелт відкрила збори, а предсідницею перепровадження зборів була Калина Яремчук.

Прочитано звіт минулих річних зборів і членки заряду та комітетів дали звіти діяльности т-ва.

За рік 1965 відбулось 10 місячних зборів, 5 засідань заряду та річні збори. Т-во приготовило спільне свячене, храмовий обід, сніданок для дітей по Великодній Сповіді та обід на День Подяки, улаштувало одно пирогове пущення і один весільний обід. Т-во відсвяткувало День Матері концертом з дітьми української школи і відбуло річне чайне прийняття і продаж печива.

Т-во відсвяткувало 28-мі роковини існування, на якім ми мали приємність вітати пані П. Сліпчук, голову провін. екзекутиви на Альберту. При цій нагоді пять старших членок були вшановані і одержали свої 25-літні грамоти.

Т-во вислало одну делегатку на домін. з'їзд до Торонта. Членки беруть активну участь у церковному хорі та ходять колядувати. Також т-во дає річно 25 дол. стипендії студентові за найкращі успіхи в українській мові в одинадцятій клясі.

Фінансовий звіт: З року 1964 осталo в касі — 182.05, приходи в 1965 році — 678.47, розходи — 545.22, в касі осталось — 315.30.

Заряд т-ва на 1966 рік — пані: Амелія Дубелт — голова, Катерина Неколайчук — заст. голови, Л. Ткачук — рекор. секретарка, Ксеня Ханасик — заст. секр., Калина Шимко — касієрка.

Церковні сестриці — Г. Личак, Д. Запаринюк, Т. Кривяк. Господині — Г. Бойко, П. Яремчук, К. Яремчук, Д. Запаринюк, К. Максимюк, А. Лесик, М. Семенюк. Реф. „Променя" — К. Ханасик. До начиня — М. Метрунець, Н. Калужняк. Українська школа: М. Матрунець, К. Неколайчук, Ф. Шарук. Контрольна комісія — Ф. Шарук, Г. Яремчук, А. Галущак.

Лелія Ткачук, секр.

БРЕНТФОРД, ОНТ.

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулися 28 грудня в залі церкви св. Михаїла. Молитву провів Всеч. Прот. Й. Тріска. Збори відкрила голова т-ва Докія Бурдейна. Привітала членок, що зійшлися таким гарним числом і подякувала за співпрацю в минулім році. Членки відділу і прихильниці жертвенно працювали для Української Православної Церкви й на освітнім полі. Центральна Управа Союзу Українок Канади давала нам добрі вказівки.

Наш відділ відбував свої місячні збори щодругого четверга в місяці. За рік відбулось 5 освітніх вечорків, на яких ми прочитували реферати про українських героїнь — О. Басарабову, О. Телігу, про письменниць і артистok. Заходами т-ва улаштовано роковини Лесі Українки, Тараса Шевченка, Свято Державности, Ольги Кобилянської, Під Крутами, поминальна Служба Божа і обід, свято День Матері, День Студента, Свято Книжки, на яких були виголошені Всеч. Прот. Тріскою реферати. З нагоди Дня Студента т-во вручило нагороду признання Василеві Костюкові з нагоди закінчення медичного факультету, який тепер практикує в Лондоні, Онт. Т-во улаштувало виставу книжок і журналів. Членки т-ва приготовили двоє пущень, спільну Йорданську вечерю, спільне свячене, прощальний вечір для членки, що виїжджала на короткий побут до Едмонтону. Т-во улаштувало весняний базар і чай, який був дуже успішний та бінго, закупило квитки на розігравку для бібліотеки Інституту св. Володимира у Торонті на 50 дол. і дало поміч у вечері на оселі „Золота Брама". Т-во є членом Інституту св. Володимира в Торонто. Членки вишили обрус на малий столик до церкви. Куплено стихар та посуд для кухні. На свято св. Миколая т-во дало подарунки дітям. Відбулось свято Першого листопада.

Згідно з проєктом філії мистецтва і музею при пров. екзекутиві в Торонто членки відділу вишили народній яворівський стрій на дві ляльки — хлопчий і дівочий та взяли участь у виставці ляльок і музейних речей у Торонті. Т-во улаштувало імпрезу на 5-ліття журнала „Промінь", на яку прибула голова Союзу Українок Канади пані А. Токарик.

Т-во займається колектуванням передплат на журнал і складає на його потреби пожертви.

Т-во в минулім році зложило пожертви на: Колегію св. Андрея у Вінніпегу — 50 дол., на Інститут св. Володимира в Торонті — 50 дол., на історію СУС — 25 дол., до церковної громади на місцеву 100 дол., на невянучі вінки 30 дол., на школу 30 дол. По 5 долярів на Червоний Хрест, Червоне Перо, недугу рака та інше.

Фінансовий звіт: З 1964 р. осталось 347.98, приходи в 1965 р. — 1,153.88, розходи — 864.99, осталось в касі — 636.87.

Заряд т-ва на 1966 рік: голова — Марія Іванець, уступаюча голова — Докія Бурдейна, заст. голови — Марія Савіцька, рекор. секретарка — Галина Крупіцька, кореспонд. секретарка — Броніслава Цибульська, касієрка — Анастасія Пережак. Контрольна комісія — голова Стефанія Костюк. Голови комітетів: сестрицтва — Марія Сисместрук, відвідування хворих — Анна Мороз, народного мистецтва — добр. К. Тріска, господиня — Анна Шалай. Представниці до місцевої Жіночої Ради — М. Іванець і С. Костюк, шкільний комітет — Докія Бурдейна. В недільній школі навчають добр. К. Тріска і Маруся Савіцька.

Зборами керувала Марія Бурдейна.

Марія Іванець, секретарка

РІДЖАЙНА, САСК.

Відділ Доньки України

Річні збори відділу Доньки України відбулись в залі Народного Дому 7-го грудня 1965 р. Предсідницею зборів була пані М. Корпан, секретаркою пані К. Пасєка. Діяльність нашого т-ва була обширна й на цих зборах урядниці разом з комітетами звітували з цілорічної праці.

Протягом року відбулось 10 місячних зборів, 2 засідань, і одні надзвичайні збори. До Т-ва вписалось 6 нових членок. Діяльність за 1965 рік: 5 святочних обідів, видано 8 бенкетів, 2 церковних базарі з випродажем печива і перекускою. Весняний і різдвяний чай, видано вечерю на місячних зборах локального Відділу ТУС; членки займались перекускою під час вистави в місцевій бібліотеці, місцевій лікарні, виконали свою повинність до місцевої Жіночої Ради.

Рік-річно т-во займається працею на тиждень Ексебишену, де разом з церковною громадою заряджують їдальню. Улаштовано бенкет для українських студентів і учителів, осінню курячу вечерю, 3 похоронних обіди. Відділ має 3 представниці до жіночого відділу КУК: пані Юзик, пані Крептул і пані Мудра. Разом з жіночим відділом КУК т-во святкувало 80-ліття жіночого руху, де гостем промовцем була пані С. Стечишин.

Членки т-ва займалися перекускою 2 тижні під час літнього курсу під проводом о. пароха і шкільного комітету.

Відділ жертвував на такі цілі. На свято Миколая 15 дол. на дарунки для шкільних дітей, на місцевій молодший СУМК 20 дол., з'їздовий фонд провінційний — 10 дол., добродійний фонд — 5 дол., пресовий фонд журнала — 5 дол., на організаційний фонд до централі — 25 дол. На місцеву українську школу — 25 дол., на церковні проєкти — 50 дол., на Народний Дім — 900 дол., на церкву — 1.117 дол., на журнал „Промінь" — 10 дол., на Інститут П. Могили в Саскатуні — 100 дол.

Заходом референток мистецтва пані Палиги і пані Зенчишин, улаштовано успішний вечерок демонстрації писання писанок перед Великоднем. Т-во входить в склад місцевої Жіночої Ради, виконує обовязки в збірках як на Юнайтед Апіл, недуги рака, умово хворих.

Членки що входять до комітету шкільного: пані Керелюк, пані Клапоущак, пані Палига, вони займаються перекусками у підприємствах сполученими з школою.

Фінансовий звіт: осталось в касі з 1964 року — 87.68, приходи в 1965 році — 5.081.38, розходи — 4,672.55, в касі осталось — 408.83.

Заряд на рік 1966-тий: Голова — М. Корпан, заст. голови — М. Андрічук, 2-га заст. — Л. Мельничук, рекор. секр. — К. Пасєка, кореспонд. секр. — Д. Оматюк, касієрка — Е. Лисейко. Бібліотекарка — О. Масиник. Референтки: Мистецтва — Н. Зенчишин, М. Думанська, Р. Антимнюк, освіти — А. Мудра, С. Крептул, членства і „Променя"—М. Юзик, С. Семчишин. Представниці до Жіночої Ради — Е. Корпус, Е. Фекула, К. Пасєка. До відділу КУК — А. Мудра, С. Крептул, М. Юзик. До шкільної ради — Е. Клапоущак, Д. Керелюк, А. Палига. Комітети: Добродійний — Д. Лапчук, С. Зубко, Ю. Онишко. Господиня — О. Патрелюк, А. Котик, Е. Арічук. Проєктів — Оля Патрелюк, М. Глек, Л. Мельничук, Е. Клапоущак, Ґ. Стронська. Контрольна комісія — О. Збитнюк, М. Солтис, Д. Керелюк. Телефонічний — Ю. Онишко, Д. Ґреґорі.

К. Пасєка, секр.

СІРКО, МАН.

Відділ ім. св. Ольги

Річні збори т-ва відбулися в Народнім Домі 7 листопада, 1965 року. Членки заряду дали звіти діяльности. За рік відбулося 6 місячних зборів, 1 бінго, Поминальна Служба Божа за померлих, храмове свято, і День Подяки. Жертвували на церкву 175 дол., на Народний Дім 90 дол. і на організаційний фонд 10 дол.

Праця в відділі йшла дуже гарно. Т-во вислало делегатку на окружний з'їзд до Вайта.

Фінансовий звіт: з року 1964 осталося в касі — 509.53, приходи в 1965 р. — 715.95, розходи — 585.74, в касі осталося — 639.74.

Заряд на 1966 рік: голова — Джойсі Кутцак, заст. голови — Марія Пирсович, секр. рекор. і корес. — Домка Чоботар, касієрка — Єлена Чоботар, секр. фінан. — Лилі Чиривайко. Контрольна комісія — Домка Меленко, Василка Чиривайко. Господині — Марія Пирсович, Мийбл Лапушняк, Неті Бойчук. Сестрищі — Марія Бойчук, Анна Настюк.

Домка Чоботар, секретарка

МЕЛФОРД, САСК.

Відділ ім. Л. Українки

Річні збори т-ва відбулися 27 листопада 1965 р. в залі ім. Тараса Шевченка. Збори відкрила молитвою голова т-ва, пані Магда Ткачук, яка була також предсідницею, секретаркою — пані Гиня Наташак.

Діяльність т-ва: За рік відбулось 9 місячних зборів. Членки приготовили один похоронний обід, два поминальних обіди та одна післяпохоронна перекуска.

Членки т-ва приготовили спільне свячене, обід на храм нашої церковної громади, куряча вечеря, привітання з нагоди набуття нового дому, роковини Лесі Українки, випродаж печива і два бінго.

Приходи у минулім році — 886.94, розходи — 684.82, в касі осталось — 202.12.

Заряд т-ва на 1966 р.: голова — Анна Копачівська, заст. голови — Д. Кобилянська, секретарка — Магда Ткачук, касієрка — Катерина Фідик. Господині — Марія Дідич, Анна Панчишин, Марія Ткачук. Сестриці — Олександра Шмур і Марія Дідич. Контрольна комісія — Надя Щирбій і М. Ткачук.

Магда Ткачук, секретарка

ВИНЯРД, САСК.
Відділ Доньки України

Річні збори жіночого т-ва відбулися 16 грудня 1965 р. в залі Українського Народного Дому. Председницею зборів була Соня Пилипів, секретаркою Анна Ріпак.

Звіт діяльности здавали членки заряду. За рік відбулось 9 місячних зборів і одні надзвичайні збори. Членки товариства приготовили 4 бенкети, 2 похоронні обіди і один обід на храм місцевої громади. Заходами т-ва відбувся осінній базар, шкільний пікнік, свято св. Миколая, День Матері, прощальний вечір для п-ва А. Грицинів і прийняття в честь голови Союзу Українок Канади пані Анни Токарик.

Т-во вислало привіт і жертву на домініяльний з'їзд Союзу, продали білети для пров. екзекутиви Союзу в Саскачевані, вислали картки побажання хворим до шпиталю. Членки т-ва беруть участь в кампанії на Чер воний Хрест та в інших льокальних організаціях, як також дають поміч управі недільної і української школи.

Жертви т-ва в минулім році: На місцеву церкву — 700 дол., на Народній Дім — 550.00 дол., на Інститут П. Могили в Саскатуні — 200.00 дол., на Колегію св. Андрея у Вінніпегу — 100.00 дол., на з'їздовий фонд Союзу Українок — 10.00 дол., на журнал „Промінь" — 5 дол. На орган. фонд Союзу з нагоди побуту голови А. Токарик — 25 дол. на стипендійний фонд — 3 дол. З року 1964 осталось у касі — 771.09, приходи в 1965 р. — 2,142.80, розходи 2 224.22, в касі осталось — 689.67

Заряд т-ва на 1966 рік: Голова — Соня Пилипів, заст. голови — Віра Сеньків, секретарка — Анна Ріпак, касієрка — Зоря Савчук. Контрольна комісія — Стефанія Кушнірук, Василина Грушка. Сестриці до церкви — Марія Аннака, Домна Чибиряк, Марія Поліщук. Референтка — Софія Кушнірук. Комітет недільної школи — Зоря Шевчук, Віра Сеньків, Стефанія Кушнірук. Комітет до шпиталю — Катерина Лисак, Софія Кушнірук, Марія Мочульська. Учительки недільної і української школи — Соня Дверинчук, Савеля Максимюк і директор — Василь Пилипів.

Анна Ріпак, секретарка

ФЛИН, ФЛОН, МАН.
Відділ Доньки України

Річні збори жін. товариства відбулися на 3-го січня, 1966 р. в церковній залі. Товариство складається з 23-ох членкинь.

Діяльність товариства: За рік 1965 товариство відбуло 10 місячних зборів і 1 зібрання заряду. Делегаткою на Провінціяльнім З'їзді до Вінніпегу була п. А. Перепелюк. Культурно-освітні вечірки відбулися такі: Свято Державности, вечір Лесі Українки (Рідна Школа), 5-ліття журналу „Промінь", Свято Книжки.

Заходами товариства приготовано такі свята: Храмовий празник, спіль не свячене і Свято Матері, 25-літній ювілей жіночого товариства, 12-та річниця відкриття нашої церкви, у Флин Флоні. Підприємства відбуто такі: 3 продажі печива, 3 продажі уживаних речей, 2 вечері.

Товариство зложило жертви в минулім році на слідуючі цілі: 200 дол на Іконостас, для нашої церкви, 54 дол. на журнал „Промінь", 25 дол. на Колегію св. Андрея, 5 дол. на стипендійний фонд, 5 дол. на „Марч оф Даймс", 5 дол. на недугу рака, $445.85 на парафіяльний дім.

Фінансовий звіт: В касі осталось з 1964 р. — 892.00, приходи в 1965 р. — 1,216.90, розходи в 1965 р. — 1,418.01, в касі осталось — 691.00.

Заряд товариства на 1966-ий рік: Уступивша голова — А. Перепелюк, голова — Марія Клевчук, заступниця голови — Анна Олійник, секретарка — добр. Емілія Труфин, касієрка — Агафія Тодощук. Контрольна комісія — Люба Киба, п. Єва Попадин, Дора Скварчук. Сестриці до церкви — Анна Олійник, Павліна Клевчук, Люба Киба і Агафія Перепелюк.

Господині до Народного Дому (Залі при церкві): Марія Сморгай, Розалія Малюта, Євгенія Яцентюк. Комітет відвідування хворих: Агафія Тодощук до заряду церковної громади: Люба Киба.

Членкині беруть участь в церковному і світському хорі, коляді та опікуються недільною і рідною школами.

Емілія Труфин, секретарка

САСКАТУН, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори т-ва відбулися 5 грудня, 1965 р. в авдиторії при українській православній катедрі Пресвятої Трійці. По відкриттю зборів вшанували хвилиною мовчанки членок, що відійшли у вічність у минулім році.

Всеч. Прот. Ф. Керніцький зложив подяку і признання членкам за таку велику працю. Згадав, що зорганізоване жіноцтво пірвало пута неволі і що кожна членка є однаково важлива для т-ва.

Звіти членок заряду, голов, кружків та ріжних комітетів виказали звіт, праці за 1965 рік.

За минулий рік відбулося 10 місячних зборів, одні надзвичайні і 7 засідань заряду. Товариство приготовило і подало 29 обідів: Свята вечеря, спільне свячене, храмовий обід 11 весільних прийнять з вечерою, привітання студентів університету і день подяки у осені, бенкет абсольвентом, бенкет під час відкриття Інституту Могили, 9 похоронних обідів, вечеря для Владики Бориса і заряду, прощальна вечеря для Всеч. о. Прот. М. Боднарчука і родини, прийняття для Всеч. Прот. Ф. Керніцького і родини, парафіяльний поминальний обід і з'їзд священиків.

Товариство подавало перекуски на ріжних громадських підприємствах і освітних вечорках. Спільними силами членки провели продаж обідів і перекусок через цілий тиждень під час літньої вистави „ексебишен".

Чайних прийнять було шість. Великодний чай з продажем писанок і печива. Різдвяний з продажем пишивок і печива. Чай членства, і чай під час відкриття Інституту, чай у честь голови Союзу Українок пані А. Токарик і один чай сполучений з ювілеєм „Променя" і Свято Книжки.

Дітям української і недільної школи подали сніданок після Св. Причастя і зайнялися подарунками з нагоди Миколаївського свята для всіх дітей при церкві. Для програми дня Матері придбали квіти. На програмі культурно освітних вечорів виконали висвітлювання образків при

доповіді д-ра Кондри з подорожі по Україні і доповідь проф. Тернопольського і д-ра Співника. Т-во придбало нових передплатниць для журнала „Промінь". Улаштувало забаву для колядників і членів, пущення в осени і перед Великим Постом.

Товариство має представниць до ріжних організацій міста й у місцевім відділі КУК., якого очолює наша членка, Марія Ткачук. Причинились до праці у КУК. на кількох імпрезах.

Членки товариства відвідують хворих у льокальних шпиталях, посилають карточки побажань і вітають свяченим. Хворим членкам посилають живі квіти. Відвідують по через референтки і жертвують одіння для шпиталю умово-хворих у Норт Белтелфорді. Т-во започаткувало бібліотеку по шпиталях і передплатило „Промінь" для всіх льокальних шпиталів. Доглядало дитячу забаву уродини у санаторії. Членки улаштували демонстрацію писання писанок у Ді Лайл, Саск., на їх запрошення. Членки допомагають у навчанні в садочку, недільній і українській школі і у молодечім СУМК-у. Комітет мистецтва провадив курс вишивання і писання писанок.

У всіх церковних імпрезах жіноцтво помагало і брало участь. Сестриці доглядають порядку в церкві і на площі. Товариство зайнялося Щедрівкою і помагало з колядою. Допомагало зорганізувати забаву на площі (пікник) на закінчення української школи. Також допомагало у продажі білетів у змаганню на провінційну королеву пшениці, де першенство здобула молоденька сумківка з Інституту. Т-во вислало 5 делегаток на з'їзд до Торонта і взяло участь у провінційнім з'їзді.

Фінансовий звіт: з року 1964 осталося в касі — 3,679.07, приходи за рік — 15,943.87, розходи — 16,997.60, в касі осталось — 2,625.34. Суми біль ших жертв за рік були такі: до церковної каси — 6,200.00, Інститут Могили — 500 дол., на „Промінь" — 373 дол. На музей — 100 дол., стипендійний фонд — 15 дол., організаційний фонд Союзу — 25 дол. Сповнили свій буджет до централі.

Заряд на рік 1966: Голова — Дора Баєр, уступаюча голова — Емілія Табашнюк, заступниці — Анна Янів, Марія Дорош, Марія Бойчук і В. Лозова, рекордова секр. — добр. Марія Керніцька, кор. секр. — Віра Лабач, пресова секр. — Павліна Хомин, касієрка — Василина Заліщук.

Слідуючі пані очолюють різні комітети — відвідування хворих — Катерина Панграс, дитячого садка — Йоанна Симчич, Молодший СУМК — добр. М. Керніцька, Старший СУМК. — Катерина Панграс, мистецтва — Анна Ференюк, Л. Керніцька, чайних прийнять — Кароліна Завдаюк, Олеся Кіндрачук, перекусок — Марія Дорош, П. Пиць, Ф. Вахняк, кухонного майна — В. Катеринич, П. Никифорук, української школи — Анна Папіш, Савеля Сорочка, Марія Кулачковська і К. Бартко.

Референтки: членства — пані Гарасимчук, освіти — Анна Папіш, опіка умово хворих — Анна Янів, „Променя" — Марія Дорош, бібліотеки — Марія Дорош, обідів — Анна Янів.

Представниці: до місцевого КУК — Параня Турецька, Марія Гарбус, Червоного Хреста — Анна Янів, Л. Керніцька, Цивільної Оборони — Савеля Олексин, Жіночої Ради — Марія Мадюк. Контрольна комісія — М. Пернаровська, Г. Максимюк і К. Івасюк.

Марія Гарбус, рек. секр.

АЙТУНА, САСК.
Відділ ім. св. Кн. Ольги

Річні збори жіночого тов. відбулися 22 листопада 1965 року в присутности 19 членкинь, в Українськім Народнім Домі. Голова пані Марія Березюк відкрила збори, Всеч. о. Апонюк провів молитву. Предсідницею зборів була пані Марія Чайка, секретаркою Віра Мачула. Слідували звіти заряду. Голова пані Березюк подякувала членкиням за їх співпрацю, секретарка С. Давидюк прочитала звіт діяльности, а касієрка Марія Гребенюк дала фінансовий звіт. протягом року товариство відбуло 9 місячних зборів. Відбулось два випродажі печива перед Різдвом та Великоднем. Членки приготовили спільне свячене, храмовий обід на Зелені Свята, осінній Базар, Листопадове свято. Членки ходили колядувати під час Різдва, приготовляли обіди під час похорону, мали бінго, вишили сорочку до Інституту Могили в Саскатуні. Так само дали 842 дол. на нову парафіяльну хату в Айтуні, разом до цього часу ми подарували 3,100 дол. на будову парафіяльної хати.

Фінансовий звіт — в касі осталося з 1964 — 954.00, приходи за рік 1965 — 1,923.03, розходи — 1,540.55, в касі осталося — 546.62.

Заряд товариства на рік 1966: старий заряд був вибраний на ново, і складається з осіб: Голова — Марія Березюк, секретарка — Софія Давидюк, касієрка — Марія Гребенюк, заступниця голови — Параня Смиснюк. Контрольна комісія — Марія Мартинюк, Марія Воловідик. Комітет хворих — членкині на місячних зборах вибирають дві членкині, які відвідують хворих у шпиталі. Т-во передплачує „Промінь" до шпиталю в Айтуні.

Товариство желає журналові найкращих успіхів на будуче.

Софія Давидюк, секр.

БРУКСБІ, САСК.
Відділ Княгині Ярославни

Річні збори товариства відбулися 1-го грудня 1965 року в Народнім Домі. Збори відкрила голова пані Параска Оробко молитвою. Предсідницею була пані К. Возняк, секретаркою пані М. Фенюк. Слідували звіти членок заряду: пані Д. Возняк — секретарка, пані С. Клач — касієрка і пані В. Киверига — сестриця.

Вибрано той самий заряд, який в минулім році.

В протягу року товариство виконало багато праці. Відділ помагав у всіх церковних і загальних імпрезах.

Відбулося 12 місячних зборів. Членки приготовили два обіди, курячу вечерю, 4 перекуски, 2 бінго, День Подяки, вшанували піонерів. Мали 2 рази продаж печива і приймали голову Союзу Українок Канади пані А. Токарик.

Фінансовий звіт: з року 1964 осталось — 107.41, приходи в 1965 році — 774.98, розходи — 615.09, в касі осталося — 267.29.

Докія Возняк, секретарка

БЮКЕНАН, САСК.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися в домі пані І. Скорець, 2 грудня, 1965 р.

Збори відкрила голова, пані Г. Библов молитвою і також була предсідницею. Звіти дали пані: І. Скорець і пані А. Котик.

Діяльність відділу: за рік відбулося 10 місячних зборів, на яких читали обіжники з централі, реферати

і плянували працю відділу.

Протягом року товариство улаштувало храмовий обід, День Подяки, прийняття студентів, спільне свячене, осінний базар, чаї, брали участь в Ювілею провінції Саскачевану, на який прилагодили удекорований віз. Висилали делегатку на пров. з'їзд до Саскатуну.

З нагоди приїзду до нашого відділу пані Токарик, наше товариство влаштувало прийняття з нагоди 20 ювілею. Корсажі отримали — пані К. Василів, О. Кінащук і А. Боднарчук, які були вписані на перших зборах і є членками до тепер.

Заряд т-ва на рік 1966-тий: голова — К. Василів, заст. голови — Марія Сеньків, рек. секр. — І. Скорець, кор. секр. — Ю. Талпаш, касієрка — А. Котик. Контрольна комісія — А. Олійник, С. Дороженко, В. Кіцан. Сестриці — А. Арицай, З. Дробот, А. Блонар. Господині — А. Дорошенко, А. Гачкевич, А. Олійник.

Нашим проєктом на рік 1966 було помогти поправити Народній Дім.

Ю. Талпаш, секретарка

ШІГО, САСК.

Відділ ім. Ольги Кобилянської

Річні збори відділу відбулись 1-го грудня в Народнім Домі. Присутніх було 22 членки. Предсідниця була Гафія Клевчук, секр. Анна Парнета.

Діяльність — 1965 рік був повний праці для наших членок. В протягу року відбулося 10 місячних зборіз і одні надзвичайні збори. Коли наше містечко святкувало 60-літній ювілей провінції Саскачевану, членки брали участь у параді, мали гарно удекорований віз, як символ українського життя, на пікніку продавали українські страви і прихід віддали до комюніті клюбу в сумі $87.34.

Важливою подією в нашій громаді була візитація Преосв. Владики Бориса з нагоди посвячення нової парафіяльної резиденції. Членки разом з громадою виконували працю приготовили обід і перекуску для гостей. З цього було доходу $267.52, які жертвували на парафіяльний дім.

Дуже приємний вечерок відбувся, коли голова Союзу Українок Канади, пані Токарик загостила до нашого відділу.

Т-во жертвувало на ріжні справи — як Червоний Хрест, поборювання недуги рака, фонд серцевої недуги, на поміч невидючих, туберкульозну клініку, організаційний фонд Союзу Українок Канади, на поправку залі під церквою, Інститут Петра Могили в Саскатуні. Т-во улаштувало свято День Матері концертом, що його дали діти української і недільної школи. Членки приготовили храмовий і поминальний обіди, похоронні і забавові перекуски. Відбули дуже успішний базар, 3 бінго, вручили дарунок для членки яка виїхала в іншу околицю, і членці, яка святкувала 25-літний ювілей подружжя. Членки відвідували, і посилали картки і квіти для хворих, поминальні вінки для померших членкинь.

З року 1964 в касі осталось — 479.74, приходи в 1965 році—1,531.55, розходи — 1,661.64, в касі осталось — 349.65.

Заряд т-ва на 1966 рік: голова — Г. Клевчук, заст. голови — К. Рудей, секретарка — А. Пзрнета, заст. секр. — К. Корпатніцька, касієрка — А. Сахній. Контрольна комісія — всеч. о. і добр. Удод, господині — пані Стадник, пані Одовійчук, пані Сприн дженатис. Домашного господарства — Е. Білокрила, Г. Їжак. Освітня референтка — К. Коропатніцька і К. Думанська.

Анна Парнета, секр.

РЕДВЕЙ, АЛТА.

Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори жіночого товариства відбулися на 4-го березня, 1966 р. у домі пані Боєчко, голова т-ва пані Торончук відкрила збори і провела молитву. Членкині вибрали добр. Куліш на предсідницю зборів.

Заряд товариства на 1966 р. голова — Марія Киріяк, заст. голови — пані П. Онищук, секр. пані А. Боєчко, заст. секр. — добр. Куліш, касієрка — пані О. Небожинська. Контрольна комісія: пані М. Снайчук, пані М. Чорна і пані Роз. Чорна. Церковна касієрка — пані П. Римар. Господині — пані Торончук, пані Літвін, пані Римар і М. Киріяк. Церковні сестриці — пані Боєчко, пані Римар і пані Торончук.

М. Киріяк, секр.

ПАМЯТІ НАШОЇ ЧЛЕНКИ БЛ. П. ПАВЛІНИ ВИННИЧУК

Торгилд, Алберта.

На 50-тім році свого ще молодого життя, відійшла у вічність 27-го лютого 1966 року наша активна членка, бл. п. Павліна Винничук. Залишила вона в глибокім смутку свого мужа Івана і дві донечки.

Пок. Павліна Винничук хоч і слабувала майже рік і пів, але не переставала працювати в товаристві. Дарувала вона на церкву оскільки їй сили позволяли. По професії учителька і довгі роки учителювала у Публичній школі. І хоч така праця забирала їй багато часу, вона одна ково включилася в громадську працю, як свідома українка несла свої труди для свого народу і церкви.

В її память, замість квітів на свіжу могилу, жіноче т-во ім. Ольги Басарабової складає на пресовий фонд журнала „Промінь" 10 дол. Родині бл. п. Павліни Винничук висловлюємо глибоке співчуття. Вічна Їй Память!

Жіноче Т-во ім. О. Басарабової в Торгилд

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

Айтуна, Саск.

В суботу 16 квітня, в день річниці смерти бл. п. Євдокії Буряник, Всеч. о. Апонюк відправив Поминальну Службу Божу і Панахиду при участі членів громади. По відправі діти запросили присутніх в церкві до Народного Дому на перекуску. В пам'ять дружини і нашої дорогої мами і баби висилаєм 10 дол. на фонд журнала „Промінь".

Марія Березюк, дочка

ПОПРАВКА

У фінансовому звіті відділу Л. Українки, в Мензі, поміщений в ч. 2 з лютого, на стор. 28 має бути: Розхід в 1965 році — $325.80.

Емілія Пелешок, секр.

НАРОДНЯ ВИШИВКА

(до стор. 32)

Проект на подушку. Цю вишивку можна дуже скоро вишити. Є це хрестиковна подільський взір, виконаний на льняним полотні — білім, або кремовім. Цей взір також надається і на вишивку сорочки.

За Комітет Мистецтва і Музею:

Анастасія Буряник

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

До цього відділу дописує референтка Домашної Економіки. У всяких справах з питаннями по цій ділянці просимо звертатися на адресу референтки панни Фарини:

Miss Rose Faryna, 9638—86 St.,
Edmonton, Alberta.

Горіховий „кейк" з майонезом

1 ложечка соди до печива, 1 горнятко кипячої води, 1 горнятко посічених дактилів (дейтс), 2 горнятка просіяної „кейк" муки, 1 горнятко цукру, 3 ложки какао (коко), ½ ложечки соли, 2 ложечки цинамону, ½ до ¾ горнятка майонезу, 1 ложечка ванілі, 1 горнятко посічених волоських горіхів.

Розмішати соду з водою, додати дактилі і відставити набік, щоб розмокли. Пересіяти сухі складники й перемішати з майонезом та ванілю. Додати дактилі й горіхи та докладно вимішати. Виложити у вимащену товщем 8-цалеву форму і пекти в середньо гарячій печі (375 ст.) впродовж 40—45 хвилин.

Макарони, запечені з сиром

На зміну можна зготовити страви з локшини або макаронів з додатком яєць і сира. Така страва заступає м'ясо. Ось припис, що становить повний обід.

1 горнятко пареного молока, 1 горнятко м'яких кришок хліба, 1 яйце, розбите, 2 горнятка зварених макаронів, 1 горнятко тертого жовтого сира (чеддар), соли і перцю до смаку, 1 ложка посіченої зеленої петрушки, 2 ложки розтопленого товщу, 1 ложка посіченої цибулі.

Залляти гарячим молоком хліб. Додати яйце і решту складників та докладно вимішати. Виложити макарони у вимащену трубкову форму (рінг молд) і вставити її у більшу посудину з водою. Пекти в середньо гарячій печі (350 ст.) приблизно 45 хвилин. Подаючи на стіл, перевернути форму на велику тарілку, уважаючи, щоб запіканка макаронів рівномірно звільнилася з форми. В середину вложити варену городину (моркву, горох і п.), полляту молошною або іншою підливою. Ось і повний обід.

Риба, приправлена в молоці

Може ви не дуже часто подаєте рибу своїй родині. Треба знати, що риба має високу відживну вартість, тому вона корисна для здоров'я. Риба дається приготовити на страву різнородними способами і не забирає багато часу.

1 фунт свіжої або вудженої риби, ½ ложечки соли, 1 горнятко молока, 2 ложки масла, 2 ложки муки, Перець і паприка до смаку.

Покраяти рибу на відповідного розміру порції і приварити в посоленім молоці яких 5 до 10 хвилин, або аж мясо стане відділюватися пластинками. Вийняти рибу. Масло розтопити, домішати муку і розправити молоком, в якім риба варилася. Варити на повільнім вогні, мішаючи весь час, аж підлива згусне. Поперчити до смаку. Полляти рибу підливою. До риби можна додати на твердо варені яйця або присмажені гриби.

Ананасова підлива до риби

1 горнятко ананасового соку (пайн епл), 2 ложки жовтого цукру, 2 ложки оцту, часник і "Soya Sauce" до смаку, ананас, посічений, зелений перець, посічений, 1½ ложки крохмалю (корнстарч), 2 ложки води.

Змішати разом ананасовий сік, цукор, оцет, часник і „соя сос" та приварити. Додати ананас і зелений перець. Розвести крохмаль водою, домішати трохи гарячого соку, і вилляти до решти соку. Варити повільно, мішаючи весь час, доки маса не згусне. Полляти цією підливою варену, печену або смажену рибу.

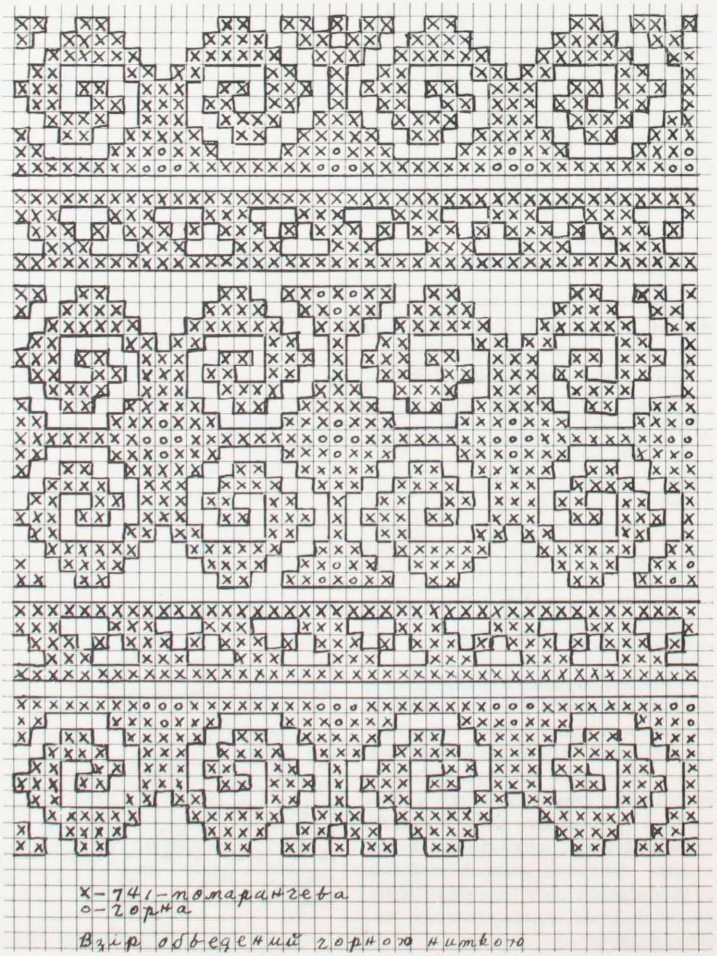

ПРАЦЯ ЗА ЯКУ МИ ВДЯЧНІ

Минулий 1965 рік, був роком 5-літнього ювілею журнала „Промінь". Відділи Союзу Українок на місцях проводили кампанію за пожертвами на фонд журнала, а також за новими передплатниками. Пересилали свої пожертви й по одинокі особи. Особисту жертву в сумі 100 дол. зложила членка відділу Тризуб у Торонто і членка центральної управи Союзу, пані Юлія Никифорук. Все це , праця і посвята, як зарядів, так і поодиноких осіб. Без цієї посвяти заледви чи можливо було б видавати журнал в такій формі, як він тепер є. На цім місці ми хочемо відмітити ті відділи і місцевости, які дійсно щиро присвятили журналові цей рік і зібрали для нього фонди з нагоди 5-річчя. У цім виказі зсумовуємо пожертви поодиноких осіб і відділів, одного або й більше.

Перша група місцевостей, які зложили від 50 долярів вгору на ювілейний фонд:

САСКАТУН, відділ О. Кобилянської — $479.05
ВІННІПЕҐ, відділ Л. Українки, Княгині Ольги і Ольги Кобилянської — 467.00
ТОРОНТО, відділ Кн. Ольги і Тризуб — 452.00
ЕДМОНТОН, відділи при церквах св. Івана, св. Ілії і св. Андрея — 387.50
МОНТРЕАЛ, відділи: Доньки України і Лесі Українки — 272.00
ГЕМІЛТОН — відділи: Л. Українки і Калина — 190.00
ВАНКУВЕР — відділ: Л. Українки — 181.00
ФОРТ ВІЛЛІЯМ — відділи: О. Басарабової і Доньки України — 149.00
ФЛІН ФЛОН, Ман. — відділ Доньки України — 94.00
ЛОНҐ БРЕНЧ (Торонто) — відділ Софії Русової — 91.00
НОРТ БЕТЛФОРД, Саск. — відділ О. Пчілки — 76.00
НІЯҐАРА ФАЛС, Онт. — відділ Доньки України — 67.00
ДАВФИН, Ман. — відділ ім. Лесі Українки — 62.00
ВИНДЗОР — відділ Л. Українки — 60.48
ФОРТ ФРЕНСЕС, Онт. — відділ Л. Українки — 56.85
ВАТСОН, Саск. — відділ Л. Українки — 50.00

Друга група місцевостей, (відділів) яка зложила від 25.00 до 50.00 (неповна квота ювілейного фонду).

ВЕҐРЕВИЛ, Алта. — відділ св. Ольги — 48.00
ВЕРНОН, Б. К. — відділ св. кн. Ольги — 47.00
РЕСТ ФОРТ ВІЛЛІЯМ, Онт. — відділ О. Пчілки — 46.00
ОШАВА, Онт. — відділ Барвінок — 40.00
ЛАШІН, Кве. — відділ кн. Ольги — 40.00
ТОЛСТОЙ, Ман. — відділ св. Ольги — 40.00
ЕТЕЛЬБЕРТ, Ман. — відділ св. Ольги — 39.00
КЕМСЕК, Саск. — відділ Софії Русової — 37.50
ТОРҐИЛД, Алта — відділ О. Басарабової — 35.00
БРЕНТФОРД, Онт. — відділ Л. Українки — 35.00
СТІНЕН, Саск. — відділ кн. Ольги — 33.00
РЕДЖАЙНА, Саск. — відділ Доньки України — 30.25
ҐРИМСБІ, Онт. — відділ кн. Ольги — 30.50
ОВКБИРН, Ман. — відділ Л. Українки — 30.00
ҐЛЕСЛИН, Саск. — відділ О. Басарабової — 30.00
ЄЛОВ КРІКК — відділ Л. Українки — 27.00
СОДБУРИ, Онт. — 26.00
СКАРБОРО, Онт. — відділ св. Анни — 25.45
МЕНЗІ, Ман. — відділ Л. Українки — 25.00
ЛОНДОН, Онт. — відділ Кн. Ольги — 25.00
ТУ ҐИЛС, Алта — відділ Л. Українки — 25.00
КЕЛҐАРИ, Алта — відділ О. Басарабової — 25.00
РЕДФІЛД, Саск. — відділ Л. Українки — 25.00

Загальної суми відділів чи місцевостей, які зложили менше від 25 дол. тут не проголошуємо, свого часу вони були проголошені. Відділи, які би хотіли доповнити свою квоту ювілейного фонду, до суми 50 дол. (мінімальна датка) можуть це виконати тепер. Ювілейна збірка продовжується до закінчення кампанії. В наступнім числі подаємо імена тих, що в кампанії працювали.

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУВАТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

НАШИМ НАЙМЕНШИМ (віршики, пісні, байочки, ігри для маленьких) $1.50
КОЛЯДНИК ДЛЯ ДІТЕЙ З НОТАМИ І СЛОВАМИ, написав проф. С. Яремко ..... .75
МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (Українські народні вишивки і взори) $4.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК $1.75
КУХОВАРСЬКА КНИЖКА — написала Савеля Стечишин $5.50
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — написав проф. Л. Білецький $1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — написав М. Ломацький $3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — написав М. Ломацький $3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — написав Митрополит Іларіон .50
Я ВЕРНУСЯ — написав О. Крамар ..... .50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — написав Л. Мосендз $6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — написала Рома Гаук $1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ .20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — написала Н. Когуська ..... .20
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — написала Марія Пастернакова $3.00
БАТЬКИ І ДІТИ — написала Тоня Горохович $1.50
ПРОГРАМА НА РІЗДВ'ЯНИЙ КОНЦЕРТ $1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ $1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ $1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК $2.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі $4.25
— брошурована $3.00
СТАТУТ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ..... .25
ВІДЗНАКА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ $2.50
ЛОЖЕЧКА З ВІДЗНАКОЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ $3.50

Також маємо слідуючі речі, які радо вишлемо на ваше замовлення:
— РЕФЕРАТИ НА РІЗНІ СВЯТА І АКАДЕМІЇ
— ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ
— ПРОГРАМИ ПРОДОВЖЕННЯ ПРАЦІ У МОЛОДШИХ ВІДДІЛАХ СУМК

P 66D JAN 68
SAMYCIA MRS S
6712-111 AVE
EDMONTON ALTA

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Хвальна редакція!

Засилаю два грошеві перекази на суму $15.30 як виявляв моєї оцінки журнала „Промінь".

Нашим бажанням є, щоб зберегти себе, як українці та не втопитись у чужому морі. Та на жаль це бажання не всіх, а йде ця повінь дуже скорим темпом.

Можливо журнал „Промінь", з його визначними, високо-моральними дописувачами, буде мати більше впливу, як досі мали інші середники, що заапелює нашому жіноцтву, матерям, щоб плекати у своїх домах скарб душі українського народу — рідну мову. Щасти Боже на світлий успіх!

А. П. Ягольницький, Йорктон, Саск.

Засилаючи скромний дар на ювіл. фонд „Променя", бажаю Вам, пані Когуська і Вашим співробітницям кріпкого здоров'я та успіхів у Вашім улілім редагуванні журнала „Промінь".

Федір Ємчук, В. Форт Вілліям

Висилаємо передплату та ювілейний фонд „Променя" — разом 10 дол. Щомісяця я чекаю на Ваш цінний журнал і з приємністю його читаю. Засилаю найкращі побажання на дальші успіхи.

Маруся Гнатюк, Виндзор, Онт.

Посилаю передплату і скромний дар на фонд „Променя". Бажаю редакції та центральній управі Союзу Українок Канади найкращих успіхів на дальші труди у майбутньому.

Надія Данькович, Торонто

З нагоди 5-ліття журнала „Промінь" складаємо наші щирі побажання добрих успіхів на майбутнє; засилаємо 35 дол. на ювілейний фонд журнала.

За відділ Барвінок в Ошаві:

Михайліна Гонта, секр.

На нев'янучий вінок в роковини смерти моєї дорогої дружини — бл. п. Катерини, яка упокоїлась 17-го травня 1964 року, засилаю скромний дар — $5.00 на ювілейний фонд журнала „Промінь".

Федір Ємчук, В. Форт Вілліям

В першу річницю смерти моєї дорогої приятельки бл. п. Олександри Присько, яка упокоїлась в Норт Бей 13 червня 1965 р., замість квітів, засилаю на невянучий вінок 5 дол. на журнал „Промінь".

Софія Коваль, Едмонтон

ВИКАЗ ЮВІЛЕЙНИХ ПОЖЕРТВ

Відділ ім. Барвінок — Ошава, Онт. —	35.00
Пані В. Ґерега — Гаєс, Саск. —	20.00
Із збірки на похороні бл. п. Василя Савчука — Єлов Крік, Саск. переслав пан Іван Дорош —	17.00
Відділи ім. Л. Українки й Калини — Гемилтон —	15.00
Відділ ім. Л. Українки — Монтреал —	10.00
Відділ ім. О. Басарабової — Торгилд, Алта. —	10.00
З поминального Богослуження бл. п. Евдокії Буряник — Айтуна —	10.00
Добр. Михайлина Стефюк — Толстой, Ман. —	10.00
Відділ ім. Л. Українки — Фовм Лейк, Саск. —	6.00
Пані Софія Коваль — Едмонтон —	5.00
Пані С. Троян — Чиливек, Б. К. —	5.00
Пані Маріянна Луцак — Інисфрі, Алта. —	5.00
Пані М. Козар — Етелберт, Ман. —	3.00
Пані Марія Гнатюк — Виндзор —	2.50
Пані А. Василечко — Монтреал —	2.00
Відділ ім. Л. Українки — Виндзор —	2.00
Архиєпископ Андрей — Едмонтон —	2.00
Пані Р. Темертей — Монтреал —	2.00
Добр. С. Сенишин — Оттава —	2.00
Добр. О. Сацевич — Ванкувер —	2.00
Пані П. Демйон — Норт Сирі, Б. К. —	2.00

По $1.00: С. Рудакевич, М. Якович, Маруся Текела, А. Ковальчук і К. Сосницька — Монтреал, О. Гарасим — Роксборо, Кве., М. Гупка — Йорктон, А. Чипель, М. Добровольська, Е. Фушанська й Н. Данкович — Торонто добр. П. Блажук — Норт Сирі, Б. К., Л. Вівер — Вікторія, Б. К., Г. Даркович — Айлмер Іст, Кве., А. Ткаченко — Летбридж, Алта, Іван Макух — Драйден, Онт., В. Печерська — Вакав, Саск.

По 50 ц.: Добр. П. Зубрицька — Ту Гилс, Алта.

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані К. Міськів — Едмонтон 1, раніше 11, разом —	12
Пані А. Дутчак — Ошава —	3
Пані Д. Мастюх — Ванкувер —	3
Добр. Г. Костюк — Монтреал, 1, раніше 1, разом —	2
Пані Д. Адамович — Гемилтон —	1
Пані М. Кінащук — Ватсон —	1
Пані М. Совсун — Вінніпеґ —	1
Пані С. Ригус — Йорктон —	1
Пані В. Герис — Фовм Лейк —	1
Пані Л. Вівер — Вікторія, Б. К. —	1
Пані Г. Синенко — Вінніпеґ —	4
Пані Єлисавета Волошин — Ґримсбі —	1
Пані Анна Хомишець — Віннеґ —	1

Складаємо подяку всім тим особам, які дають жертви на пресовий фонд журнала, тим що займаються збірками при всяких імпрезах та тим, що придбали нам нових передплатників. В наступних числах редакція буде поміщувати всіх тих, які на місцях працюючи займаються збіркою передплат. Кличемо місцевих референток журнала до посиленої роботи за новими передплатниками.

Адміністрація